Latvija
AMERIKA

Nr. 56. SESTDIEN, 1961. GADA 15. JŪLIJĀ. 11. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevēja — Latviešu aprūpes biedrība Kanadē „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: JANIS GRINBLATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantoris — EM 8-0792.
LAIKRAKSTA PĀRSTĀVIS SAV. VALSTIS: ERIKS VENTS, 11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N.Y. Telefoni: PO 7-6696, PO 7-6519

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
EDITOR-IN-CHIEF: Mr. JANIS GRINBLATS. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
OFFICE IN USA: Mr. ERIKS VENTS, 11 Irma Ave, Port Washington, L.I., N.Y. PHONES: PO 7-6696 and PO 7-6519.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
SATURDAY, JULY 15, 1961.

J. SMILTENS.

DŪMI UN UGUNS

Pēdējās četrās nedēļās visos Kanadas laikrakstos daudzas lappuses aizņem spriedelējumi un debates par finanču ministra Fleminga un Federālās bankas gubernātora Coyne strīdiem.

Kad š. g. 20. jūnijā Flemings nāca klajā ar dominijas jauno budžetu un deklarēja savu jauno finanču politiku, kuŗas pamatā bija apsvērums, devalvējot Kanadas dolara kursu, pacelt saimniecības rosību un mazināt bezdarbu — daudzi skeptiķi domigi grozīja galvas, neticēdami Fleminga ģeniālitātei. Ap to pašu laiku ministrim radās domstarpības ar Coynu, kuŗu rezultātā, izmantojot konservatīvo vairākumu tautas vietnieku namā pieņēma īpašu likumu Federālās bankas direktora atstādināšanai no amata. Lietu patlaban gari un plaši izturzā Senata komisijās. Kā jau allaž tādos gadījumos, tauta ar interesi vēro notiekošo, uzmanīgi sekojot dažādiem „atklājumiem" tiklab vienā, kā otrā pusē. Rodas iespaids, ka visas šīs kņadas pamatā slēpjas politiski motīvi, sakarā ar poziciju ciņu konservatīvo un liberāļu starpā. Tas izpaužas arī preses apgaismojumos.

Liberāļu laikraksti izcel Coyna nopelnus un kompetenci finanču jautājumos, mēģinot pierādīt, ka vainigs pats ministrs Flemings, kuŗš četros valdīšanas gados panācis vislielāko budžeta deficītu Kanadas vēsturē un vislielāko bezdarbnieku skaitu kopš trīsdesmito gadu depresijas laikiem. „Toronto Daily Star" pat izsaka domu, ka šādam ministrim būtu laiks padomāt par atkāpšanos.

Konservatīvo prese superlatīvos runā par finanču ministra varenajiem plāniem un drošiem vilcieniem to īstenošanā. Pa starpām netrūkst arī dramatisku momentu, kā piemēram Coyna asaru slaucīšana, iznākot no Senata nama Otavā. Tāpat gubernātora dzīves biedres ierašanās pie Senata durvīm sagaidīt satraukto vīru. Politiskā teātŗa uzvedumam gadījušies labi režisori, kuŗi veikli prot spēlēt uz ļēticīgo jūtām.

Visvairāk šie Kanadas finanču vadītāju strīdi patīk žurnālistiem, jo vasaras laikā, trūkstot aktuāliem politiskiem notikumiem, avīzēm ir bagātīga viela sleju pildīšanai un atvaļinājumu baudītājiem, Tūkstots salu rajonā un pie Ontario ezeriem, varena nolasīšanās par lielo vīru darbošanās epizodiem, kas citādi nekad nebūtu uzpeldējuši dienas gaismā.

Katrā ziņā abu strīdiņā iejaukto financistu — Fleminga un Coyna vārdi iemanto kanadiešos popularitāti, vienalga — labā, vai launā nozīmē. Un politikas lauku popularitāte allaž vēlama un nepieciešama tiklab atsevišķām personām, kā viņu partijām.

Nākošo parlamenta vēlēšanu priekšspēle Kanadā ievadīta. Skaidrojot dominijas finanču politikas principus un virzienus, sacēlušies vareni un kodīgi dūmi.

Taču, kautkur jābūt arī ugunij. Bet kur īsti šis pavards slēpjas, to redzēsim tālākā notikumu norisē.

Partijas sākušas taustīt viena otras vājās puses, lai jau laikus sagatavotos izšķirošai cīņai nākošajās parlamenta vēlēšanās.

GAISA SATIKSMES MELNĀ DIENA

TREŠDIEN AVARĒJUŠAS TRIS PASAŽIERU LIDMAŠĪNAS

United Air Lines džeta lidmašīnai, kuŗa bija ceļā no Filadelfijas uz Losandželosu trešdienas rītā, pirms nolaišanās Denveras, Colo., Stapletona aerodromā, sabojājās bremžu hidrauliskās ierīces, kas traucēja pilotam nolaišanos, kamdēļ lidmašīna, atsitoties pret skrejceļu, aizdegās. No 122 pasažieriem 17 dabūja galu.

Miami lidlaukā nolaižoties, lielai satiksmes lidmašīnai plīsa riteņa riepa, kamdēļ smagais putns novirzījās no skrejceļa zālē. Upuŗu nav.

Milzīga čechoslovakijas lidmašīna ar 75 pasažieriem, ceļā no Maskavas uz Prāgu, nezināmu iemeslu dēļ nogāzusies tuksnesī un sadegusi. Visi cilvēki dabūjuši galu.

SAVĀ ROŽU DĀRZIŅĀ

Štekenas baraku nometnē pie Hanoveras, Vācijā, mūzikas skolas audzēkne Dainuvīte Neimanis vēro iekopšos stādus, kuŗi drīz būs jāpamet, jo pilsētas valde paredzējusi barakas noplēst.
P. Zvaigznes uzņ.

ARĢENTĪNAS LATVIEŠI POŠAS DZIESMU SVĒTKIEM TORONTO

Pēc ilgas un nesekmīgas meklēšanas atrasts dziesmu svētku atklājējs — Kanadas aizsardzības ministrs Harknes.

Trešo latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē, 11. jūlijā, piedalījās arī tautas deju komisijas loc. F. Aigars, Z. Miezītis, A. Bāliņš un G. Simanovskā, kā arī organizāciju dāmu komiteju pārstāves, kas vēlāk atsevišķā sēdē pārrunāja svētku dalībnieku pabēdināšanas jautājumu.

Tautas deju lieluzvedumam pieteikušās pavisam 15 deju kopas, kā pēdējās — Bostonas jaunatnes tautas deju grupa Lidijas Graudiņas-Āboliņas, un Albanijas (N. Y.) tautas deju grupa Astras Grīnmanes vadībā. Saņemta ziņa, ka dziesmu svētkiem cītīgi gatavojas arī tautas deju dejotāji no Arģentīnas. Deju uzvedumu ievadīs Likuma deja ar sekojošu atklāšanas uzrunu. Programmā: Sīkais dancis, Eņģelītis, Plāniņu deja (izpildīs Dižd dancis), Ekusēze, Jautrais pāris, Gaŗais dancis, Ačkups, Krusta kazaks, Jautraviņa (E. Dzelmes deju grupa), Mazais dancis, Brālīt's māsu dancināja (Diždancis), Ritenītis un Sudmaliņas, un tautas deju sacensību programmā izraudzīts Sīkais dancis un Rucavietis.

H. Mangale un ric. komitejas pr-sēdis E. Krūka tuvāk iepazīstināja ar jaundarbu koncerta programmu, un koncerta ievaduzrunu teikt aicinās komp. J. Cīrulī.

Tēlotājas mākslas izstāde darbosies Centrālā bibliotēkā jau no 28. augusta. B. Senkēviča informēja par balvu vākšanu. Panākta vienošanās ar Dainas skaņu studiju, kas ieskaņos stereofoniskā skaņu lentā dziesmu svētku kopkoncertu un jaundarbu koncertu.

Iepazinās ar dziesmu svētku žetona paraugu, kam metu devis māksl. Ed. Dzenis. Plakātus gatavo daiļamatnieks H. Lapiņš.

Pr-sēdis E. Krūka tuvāk iepazīstināja ar Kanadas latviešu dziesmu svētku būs ceļojošās balvas — kokles vēsturi un iegūšanas noteikumiem. Balva nodota 1958. g., daiļamatnieka H. Merca darinājumā, un tā pašā gada dziesmu svētkos Ņujorkā to ieguva koris „Dziesmu vairogs", ar diriģ. A. Kalnāju. Noteikumi nosaka, ka kokli var iegūt koris, kas no iepriekšējo dziesmu svētku starplaika bijis aktīvs ar piedalīšanos sarikojumos, rīkojis patstāvīgus koncertus, piedalījies dziesmu svētkos u.t.t.

Dziesmu svētku koncerta uzrunu (angļu val.) teikt aicinās LNAK valdes pr-sēdi V. Upeslāci. Svētku atklāšanā savu piekrišanu devis Kanadas aizsardzības ministrs Harknes, ja starplaikā nerastos ārkārtēji apstākļi, kas kavētu viņu piedalīties.

STRAUSA POLĪTIKA

Berlīnes jautājumā Vašingtonai joprojām nav nekādu konkrētu plānu..

MŪSU PASTĀVIGĀ VAŠINGTONAS LIDZSTRĀDNIEKA STĀSTĪJUMS.

Joprojām pie apvāršņa aug Berlīnes negaisa mākoņi un neviens šobrīd nezina, vai tie izgaisīs „galotņu" sarunās un pilnīgi pazudīs Apvienoto Nāciju dūmos, vai pārvērtīsies atombumbā. Visi lielie Vašingtonā nodarbojas tikai ar Berlīni, nekur netiekot, jo pēc katras Chruščeva runas plāni jāgroza.

Pagājušo svētdienu Kenedija vasaras mītnē notika izšķirošā no izšķirošām apspriedēm, kāt esot tikai visaugstākajiem prezidenta padomdevējiem. Norunāts visumā atstāt lietas kā ir, bet, kad saņemta Chruščeva runa komūnistu militāro akadēmiju izlaiduma aktā, kuŗā Nikita pieteic savu armiju palielināšanu, reizē aviācijas dienā nodemonstrējot jaunus bumbvedējus, viss pārlemts un nolemts uzdot Meknamaram pārskaitīt Sav. Valstu bruņotos spēkus, ko ar lielu troksni jau reizi izdarīja, tūlit pēc Kenedija stāšanās amatā. Nedaudz mēnešu laikā kopš šīs pārbaudes, nekas nav pazudis, nekas nav iznīcināts, tā kā pārbaude pieteikta tikai propagandas nolūkā, kā atbilde Chruščeva runai. Nekāda konstruktīva plāna Berlīnes jautājumā tomēr nav un iniciātīva joprojām atstāta komūnistiem. Pēc katra Chruščeva soļa Rietumi lems, kā un ko atbildēt. Senatora Hamfrija ieteikums — sākt kaut ko darīt, lai arī Chruščevam, laiku pa laikam, būtu jāgudro, ko brīvā pasaule izdomās, paliks bez sekām.

Eiropā NATO štābs noslaucījis puteklus no vecā MC—70 plāna un pārskaitījis papīra divizijas. No pakta dalībniekiem saņemts jauns solījums izpildīt solījumus līdzko Chruščevs paraksta līgumu ar Austrumvāciju.

Interesanti, ka Vašingtonā gan vairs nerunā par Chruščeva „blefošanu", bet gaŗi un sirsnīgi par to, kādā bezizejas stāvoklī komūnisti sevi nostādījuši un cik milzīgas sāpes Berlīnes „kauls rīklē" viņiem sagādā. Chruščevs pamazām pārvēršas par „poor fellow", kuŗu neveiksme Berlinē vadētu nogāzt no troņa. Vietā tad nāktu cits, kuŗš būtu daudz jaunāks un ar kuŗu nemaz pat nevarētu runāt.

Chruščevam bezizejas stāvoklis, vispirms, esot tādēļ, ka Berlīnes lietu viņš sācis pirms 32 mēnešiem un līdz šim ar to nekur nav ticis. Smejoties nevienkārši, bet arī paša ļaudis. Stingrās līnijas piekritēju skaits tā augšot, jo Berlīnes jautājuma nenokārtošana esot skaidrākais pierādījums, ka kapitālisti saprot tikai varas politiku. Tam, ka tagadējais stāvoklis Berlinē radies uz nolīguma pamata, ko labprātīgi parakstījusi arī Padomju Savienība, protams, nav vairs nozīmes. Tā — no komūnistu viedokļa Berlīne esot briesmoņa, ko vajadzēja sen jau likvidēt. Un tas neesot izdarīts tikai Chruščeva iecietības dēļ.

Tiek pasniegti arī fakti, kas pierāda Berlīnes stāvokļa nenormālību. 2,200,000 iedzīvotāju rietumu sektoros un vairāk kā miljons komūnistu pārvaldītajā daļā varētu veidot prāvu, patstāvīgu valsti un kā brīvpilsēta, tā būtu tiešām cieniga seno Hanzas brīvpilsētu pēcnācēja divdesmitajā gadu simtenī. Pilsētas kopplatība 3½ reizes lielāka par Vašingtonu, bet amerikāņu sektors (81 kv. jūdzes) lielāks par visu Parīzi. Kanalizācija sadalītajā pilsētā joprojām esot kopīga, ko pārzin komūnisti. Rietumu sektori par to maksājot 100,000 marku gadā. Rietumnieki tāpat maksājot renti par 140 pazemja (U—Bahn) vagoniem, kas pieder komūnistiem, bet nodoti U—vilciena saimnieku — rietumnieku rīcībā. S-Bahns (gaisa vilciens) savukārt pieder komūnistiem. Ūdens piegāde katram sava, un zvanot pa tālruni no mājas rietumu sektorā uz māju otrā pusē ielai, austrumu sektorā, jāpieprasa tālsaruna, kas iet caur Frankfurti vai Leipcigu. Kaut sarežģīta, šī kopīgā un dalītā saimniecība tomēr funkcionējusi ar parastu vācu precizitāti, un tās dēļ par kaŗu nebūtu jārunā. Pieciešama būtu kultūrālā apmaiņa, kur rietumnieki ieturētu austrumu sektora teātriem un operām, bet austrumnieki uz amerikāņu filmu izrādēm rietumu sektoros, uz izstādēm un, par visām lietām — kaut no ārienes apbrīno grezno Hitlera hoteli. Nelaime jau sākas, kad 900 austrumnieku katru dienu brauc uz rietumu sektoru un pazūd Amerikāņu namā, lai lasītu grāmatas, žurnālus un laikrakstus speciāli iekārtotā nodaļā. Vai varam iedomāties, ka mēs 1941. gadā, piemēram, deportācijas dienā būtu varējuši aizbraukt uz Pārdaugavu un baumu vietā izlasīt brīvās pasaules laikrakstus? Bez tā — amerikāņu sektora radiofons, slepenais RIAS raida nepārtraukti 24 stundas. Un vislielākā komūnistu nelaime — nepārtrauktā bēgļu straume no Austrumvācijas, kas tagad jau kopsummā pārsniedz 4 miljonus, divreiz vairāk nekā visas Latvijas iedzīvotāju skaits. 80% no tiem izbēguši caur Berlini, vairums vienkārši iesēžoties U vai S vilcienā austrumu sektorā, izkāpjot kādā rietumu sektora stacijā un piesakoties par bēgli Marienfeldē. Šie 4 miljoni tad arī ir tie, kuŗi Chruščevu tagad izveduši no pacietības un kuŗu dēļ Ulbrichts, arī Padomju Savienības pavalstnieks, jau sen saslimis ar kuņģa brūcēm. No kādas Saksijas hidraulisko ierīču fabrikas 17 galvenie inženieŗi aizbēguši reizē ar visiem fabrikas plāniem. No visām augstskolām aizbēguši 912 profesori un instruktori, bet no

(Nobeigums 8 lpp.).

Majors Gagarins iekaŗo Angliju

Pirmās kapitulē angļu sievietes, pēc tam ministru prezidents Mekmillens, pilsētu galvas, arodbiedrību vadība u.t.t.

ANGLIJĀ BŪS GAGARINA IELAS, GAGARINA NAMI.

Kad otrdienas rītā padomju astronauts majors Jurijs Gagarins nolaidās Londonas starptautiskajā lidlaukā, viņam neviens nebija domājis izvilkt sarkano paklāju. Arī sagaidīšana, tiklab oficiālā, kā neoficiālā, bija vēsa un vienaldzīga. Lielbritanijas valdību un karalieni reprezentēja vienīgi kāds nenozīmīgs ierēdnītis no Zinātņu ministrijas.

Taču sekojošās viesošanās dienās Temzas pilsētā, kādas sākumā bija paredzētas pavisam četras, zilacainais maza auguma krievu majors sāka gūt popularitātes laurus.

Jau trešdien Gagarins vizinājās pa Londonu lepnā Rolsroisā ar licences numuru YG-1, kas nozīmējot saīsinājumu no vārdiem: „Jurijs Gagarins — pirmais izplatījuma lidotājs." „The London Daily Mirror" tūdaļ rakstīja, ka karalienei Elizabetei vajadzētu pieņemt audiencē slaveno krievu majoru. Uztraukusies bija dziedātāja Yana Guard, kuŗa jau kopš četriem gadiem pieprasījusi sev autonumuru YG-1, kas viņai liegts, bet tagad piešķirts Gagarinam.

Īstais triumfs sākās, kad trešdienas pēcpusdienā majors Gagarins speciālā četrmotoru lidmašīnā ieradās Anglijas rūpniecības pilsētā Mančesterā, lai tiktos ar metallietuvju strādniekiem, jo arī viesis, pirms sācis savu lidotāju virsnieka karjēru, bijis metallstrādnieks. Milzīgas ļaužu masas, nerimstošām ovācijām sveica Juriju, kad tas izkāpa no lidmašīnas Mančesterā. Sajūsmināto pūli netraucēja spēcīgās lietus gāzes lidmašīnas nolaišanās brīdī. Gaviles bija varenas. Tāpat lietū ļaudis tūkstošiem stāvēja atsegtām galvām ielu malās, kad gaŗām vaļējā automobili brauca Gagarins. Anglijas metallstrādnieku arodbiedrība nekavējoties iecēla Gagarinu par savu goda biedru, pasniedzot zelta nozīmi. Ceremonijas laikā visi klātesošie dziedāja „For He's a Jolly Good Fellow".

Savā pateicības runā Gagarins atgādināja savu strādnieku izcelsmi, uzsvērdams, ka viņa lidojums pasaules telpā varējis notikt vienīgi padomju strādnieku neatlaidīgā darba un pūļu rezultātā.

Londonas, tāpat Mančesteras un citu pilsētu lielie laikraksti iznāca ar milzīgiem saukļiem krievu valodā. „The Express" pirmo lappusi greznoja spēcīgs uzraksts: „Fantastičesky". The Daily Herold, sajūsmā, palicis gluži bez elpas, dziedādams slavas himnas „ļoti simpatiskajam" krievu virsniekam. To pašu dara The Times un Daily Telegraph. Pirmajā lappusē The Daily Mirror ievietojis vienīgi šādu izteicienu:

„Radi vas vidjetj!"

Visur, kur tikai Gagarins parādās, to ielenc nepārredzami sieviešu pulki. Pārsvarā gados jaunākās, taču netrūkst arī cienījamu lauleņu un pat vecmāmiņu, kuŗas visas vienā balsī liecina: „Cik viņš pievilcīgs! Kādas tam zilas acis! Un balss!" Žurnālisti atceras šādu vispārēju Anglijas dāmu sajūsmu pieredzējuši vienīgi kādreiz Franka Sinatras viesošanās laikā, kad viņš vēl bija jauns.

The Mirror līdzstrādniece, Audrey Whiting, pamatīgi sajūsminājusies par Gagarina eleganto stāju, viņa dzentlmenismu, saldo smaidu un brīnišķām acīm, nobeidz savu rakstu: „Mana lielākā laime būtu, ja Gagarins aicinātu mani lidot kopā ar viņu pasaules telpā!" Netrūkst arī citos laikrakstos līdzīga satura jūsmojumu.

Padomju rūpniecības izstādē krievu modes skate nespēj uzņemt visas tur ieķļūt gribētājas. Londonas ielās jau parādījušās angletes, tērptas pēc krievu piegriezuma darinātās blūzēs un kleitās. Krievu drēbēm radušies milzīgi pasūtinājumi. Nav šaubu, ka drīz visā Londonā valdīs Maskavas mode.

Redzot tautas jūsmošanu, sācis kust arī valdības aprindu sākotnējais atturības ledus. Ministru prezidents Mekmillens jau ielūdzis Gagarinu pie sevis Admirālitātes namā, tāpat Londonas pilsētas lordmajors (lielvecākais) jau pieteicis savas oficiālās viesības par godu Gagarinam. Ceturtdien krievu majors bija pazemīgi ielūgts likt pamatakmeni jaunceļamam Londonas dzīvokļu bloku kvartālam, nosaucot visu plašo celtņu projektu Gagarina vārdā. Liverpules pilsētas dome paziņojusi, ka līdzšinējo Market ielu nolemts pārdēvēt par Jurija Gagarina ielu. Tās pašas pilsētas laikraksts Excelsior ievadrakstā apzīmē Gagarinu par pasaules varoni un „īsteno krievu sūtni, kuŗš nāk no tautas un ir tuvs angļu tautai."

Prātin, nāc mājā!

JURIJS GAGARINS ANGĻU DAIĻAVU IELENKUMĀ CETURTDIEN, LONDONĀ

Visās sajūsminātās pielūdzējas jau paspējušas uzposties krievu parauga tērpos. (UPI radiotelephoto).

ZVIEDRI RUNĀ PAR MUMS

(LZA) Ievērojot, ka Baltijas valstu stāvoklis pēdējā laikā kļuvis aktuāls starptautiskajā, lielajā politikā, zviedru lielā prese arī sākusi piegriest lielāku vērību baltiešu bēgļiem. Tā šinīs dienās lielais Stokholmas laikraksts „Dagens Nyheter" iespiedis par latviešiem, igauņiem un lietuviešiem vairāk simtu rindu gaŗu objektīvu rakstu.

Latvija AMERIKĀ

Nr. 56. SESTDIEN, 1961. GADA 15. JŪLIJĀ.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Ārchibiskaps T. GRINBERGS.

KANADĀ

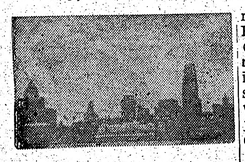

TORONTO

Jaunatnes darba kopas „Segļu svētki" sestdien, 15. jūlijā, Bankroftā. Pulcēšanās pusdienas laikā Flaumu un Staško ģimeņu vasaras mājās. Programmā: jāšana ar zirgiem, peldēšanās, vakariņas un to gatavošana un ugunskurs. Svētdien, 16. jūlijā, sporta spēles. Līdzi ņemamas segas, peldkostīmi, volejbola bumbas, teltis u.t.t. Transporta jautājumā informācija saņemama pie Ievas Flaums, telef. OX 9-1498.

Latviešu nac. jaunatnes apvienības Kanadā gadskārtējā Stratfordas „invāzija" šogad 29./30. jūlijā, ar „Coriolanus" noskatīšanos 29. jūlijā, plkst. 8.30 vak. Biļetes pārdos vispirms tiem, kas piedalīsies kopējā braucienā. Pašreiz darba kopas rīcībā ir 39 biļetes. Biļešu cena $2,50, un tās dabūjamas pieteikšanās kārtībā, zvanot V. Gulenam, telef. WA 5-7389. Sestdienu pavadīs Kalniņa lauku saimniecībā, sportojot un saulojoties. Vakarā ugunskurs un pārnakšņošana turpat. Svētdienu pavadīs Hurona ezera krastā.

Tenisa meistarības sacensības sestdien, 15. jūlijā, pl. 10 no rīta, Riverdales sporta laukumā. Piedalīsies arī Montrealas latviešu tenisisti.

Svētdien, 16. jūlijā, pl. 4 p.p., Sidrabenē, Hamiltonas latviešu skolas audzēkņi uzvedīs M. Timmas-Koro 3 cēl. jaunatnes lugu, E. Gulbes iestudējumā.

Latviešu mednieku un makšķernieku māla baložu un mazkalibra šaušanas sacensības (int.) sestdien, 15. jūlijā, pulkst. 12.00, Bērzainē.

Kanadas Sarkanais Krusts ziņo, ka asinis var nodot pirmdien, 17. jūlijā, Centrālā Sarkanā Krusta klinikā, 67 College ielā (pie Bay), no plkst. 12.00 līdz 3.30 un no 5.30 — 8.00. Tāpat otrdien; York Masonic hallē, 5 Eglinton Ave E, pirmdien, no pl 1.30 — 4.30.

Jaunatnes iesvētīšana Toronto latv. ev-lut. Austrumu draudzei notiks svētdien, 16. jūlijā, pl. 2.30 Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave. Iesvētīs 2 jaunavas un 10 jaunekļus.

Bērnu svētki Sidrabenē svētdien, 23. jūlijā sāksies ar dievkalpojumu plkst. 10. r., brīvdabas baznīcā. Pēc tam nometnes bērnu priekšnesumi — vingrošana, dziedāšana u.t.t., kam sekos nodarbības un sacensības 14 svētku novietnēs. Notiks arī peldēšanas sacīkstes, tāpat sacensības šaušanā, kuŗās varēs piedalīties arī pieaugušie. Programmas norisi vadīs J. Pālens.

Trešdienas pēcpusdienā Toronto latviešu kapu nodalījumā guldīja mūža dusā Valdemaru Mežģirtu. Izvadīšanu izdarīja māc. A. Lūsis. Pavadītāju pulkā redzēja draugus un piederīgos. Bija daudz ziedu un asaru.

Katoļu vienības lauku īpašumā Mežciemā, 15. jūlijā plašāka īpašuma uzkopšanas talka, kuŗā sirsnīgi aicina piedalīties visus vienības locekļus. Transporta jautājumā zvanīt V. Miklašēvicam, telef. RO 7-8580.

NIAGARA

Draudzības un jaunatnes dienu sarīkojumu laikā darbojās īpaša urna izpildīto veidlapiņu iemešanai, kuŗās katrs varēja izteikt savas vēlmes un ierosinājumus turpmākām draudzības dienām, kā arī izteikt kritiku par šo sarīkojumu. Rīcības komiteja secinājusi, ka no 89 iemestām veidlapām, tikai 4 izsaka nepatiku par sarīkojumu. Pie tam 79 apmeklētāju vēlas nākošās draudzības un jaunatnes dienās redzēt L. Gleškes seno kāzu paražu uzveduma otro daļu, un vairākumā izskanējuši arī ierosinājumi turpināt šo dienu programmā daudzināt latviskumu.

RED DĪRĀ (ALBERTA)

Katru gadu DV Albertas nodaļas biedru tradicija ir bijusi goddevības dziļā pieminā sanākt kopā un atcerēties lielo sāpju draudzi, mūsu deportētos tautas piederīgos.

DV Albertas nodaļas aicināti, tautieši sanāca kopā nodaļas sekretāra V. Jansona mājās, piemin ēt tos, kas nesuši vergu važas un mokas. Piemiņas vakaru atklāja nodaļas pr-ks E. Delveris, noslēgumā aicinot tautiešus aktivāk atbalstīt ar ziedojumiem mūsu centrālās organizācijas. No Latvijas nesen Red Dīrā ieradies A. Linis referēja par komūnistu atkārtotām deportācijām mūsu zemē, un dažu no vergu nometnēm atgriezušos tautiešu moku stāstiem. —

Gadījums bija atzīmēts arī vietējā kanadiešu presē.

PAŠAIZLIEDZĪGĀS SLIMNIEKU KOPĒJAS PALĪDZĒS ARĪ JUMS

Viktorijas ordeņa māsu darbība Toronto.

Nelaime nekad nenāk brīdkdama. Slimība parasti piemeklē cilvēku pēkšņi un negaidot. Ir labi, ja slimniekam ir piederīgie, tuvi draugi un ģimenes ārsts. Bet visiem tādu nav.

Kanadā tādos gadījumos palīdz Viktorijas māsu ordenis (Victorian Order of Nurses), kuŗš sniedz palīdzību neatkarīgi no tā—vai slimnieks ir spējīgs maksāt vai nē. Tā ir palīdzības organizācija, kuŗa algo žēlsirdīgās māsas slimnieku apmeklēšanai un kopšanai mājās. Vienalga, vai slimošana īslaicīga vai ilgstoša, akūta vai chroniska, ordeņa māsas allaž gatavas sniegt palīdzīgu roku ikvienam cietējam.

S. kundze bija austriete, ziedoša sieviete ap četrdesmitiem. Kad viņa pirmo reizi spēra kāju uz Kanadas zemes, tā nevarēja iedomāties, ka pēc divi mēnešiem jau atradīsies smagas slimības gultā. Viņa bija vieniniece, iecelotāja, bez līdzekļiem, un nerunaja angliski. Stāvoklis katastrofāls. Nelaimīgo sievieti ārstēja slimnīcā, bet kad kaite ieviržās chroniskā fazē, atlaida mājās. Ārsts, vērodams slimnieces bezizeju, ziņoja Viktorijas māsu ordenim, kuŗš tad rūpējās par slimnieces apgkopšanu.

S. kundze jau atveseļojusies un cerību pilna var raudzīties pretim nākotnei. Viktorijas māsas allaž ir nelaimīgu, slimu cilvēku ricībā. Adrese Toronto: 281 Sherbourne St.

KANADAS BRĪVPRĀTĪGO DIENESTS AIZJŪRĀ

(Canadian Scene) — „Kanadas pārjūŗas brivprātīgie" ir apzīmējums, kas paredz jaunu Kanadas skolu absolventu kā brivprātīgo darbinieku sūtīšanu uz ārzemēm, lai tie darbotos galvenām kārtām Indijas un Ceilonas pasākumos. No Toronto universitātes aplikantiem jau izraudzīti pirmie desmit. Viņu pārjūŗas dienestā kā daļa ietilpa īpašu lekciju apmeklēšana, lai iepazītos ar viņu nākošās darba vietas vēsturi, vadolu, kultūru, saimniecību un ģeogrāfiju.

Ceilona ir garantējusi tris darba vietas un Indija septiņas Kanadas brivprātīgiem, kas darbosies kā skolotāji, pasniedzot lauksaimniecības zinātnes, angļu valodu un izglītību. Paredzēts sūtīt arī diplomētus inženierus, ārstus un slimo kopējas.

Kanadas pārjūŗas brivprātīgo organizācija ir mazāka mēroga Savienoto Valstu „miera korpusa" versija. Miera korpusā ir pieteikušies kādi 5.000 brivprātīgo. Citi līdzīgi brivprātīgo projekti darbojās Savienotā Karalistē un Austrālijā.

IESVĒTĪBAS MONTREALAS LATV. TRĪSVIENĪBAS EV.-LUT. DRAUDZĒ:

1. rindā no kr.: Vija Baltiņš, Inta Ļucis, māc. A. Voitkus, Vija Malējs, Ilze Voitkus, 2. rindā: Pēteris Zilkalns, Jānis Knops, Ieva Štromanis, Margrieta Štromanis, Jānis Niedre un Andrejs Bērziņš. Foto: A. Skrinda.

LATVIETIS TAHITI SALĀS

Argentīnas lielais dienas laikraksts „Clarin" savā 2. jūlija svētdienas pielikumā bija ievietojis rakstu par mūsu tautieti Laimoni Holmu.

Laimonis bijis vairākas reizes Eiropā un Ziemeļamerikā, bet savā pēdējā braucienā apceļojis Tahiti, Bora-Bora, Raitaca, Huahine un Tahaa salas. No turienes Holms atgriezies kā vegetārietis un pilns sajūsmas par dabas un sieviešu skaistumu.

Savus iespaidus tad nu Holms pastāsta „Clarin" lasītājiem:

„Tahiti sievietes ļoti skaistas un graciozas, līdzīgas eksotiskām pukēm. Arzemnieki salās labi iekārtoti un, ja ir jauni un blondi, tad piekrišanas netrūkst. Tahiti cilvēki ļoti pretimnākoši un nepiešķir tik daudz vērības, kā mēs, lietu materiālai pusei, bet ir tuvāki dabai un bez aizspriedumiem."

L. Holms strādā Buenosairesā, franču ceļojumu birojā, tāpēc viņa ceļojumi vieglāk izkārtojami.

P.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Manitobas, Albertas un Saskačevanas provincēs, kuŗas visu pavasari cieta no ilgstoša sausuma, beidzot uznācis sengaidītais lietus. Tas gan tikai daļēji vairs spēs palīdzēt panikušajiem laukaugiem. Tomēr Vinipegas labības birža kviešu cenas par dažiem punktiem tūdaļ noslīdējušas.

Ostas strādnieku streiks, kuŗš pirmdien sākās Toronto, vērsās plašumā. Streikotājiem tagad pievienojušies arī hamiltonieši. Paredz, ka streiks var izplesties arī uz citām iekšējo ūdensceļu ostām Kanadā un ASV.

Pag. mēnesī Numarketā, Ont., streikojošie būvstrādnieki ar rungām un dzels stieņiem ielauzās kādā būvlaukumā, kur uzņēmējs kā streiklaužus bija sācis nodarbināt 80 immigrantus. Uzbrucēji piekāva dažus strādniekus un aizbēga. Viens no vainīgajiem, 54. g. v. Antonio Iakabelli, notverts un tiesa tam piespriedusi 30 dienas cietuma.

Slovaku hallei, Toronto, Dundas ielā, atņemta atļauja alkoholisko dzērienu lietošanai. Policija konstatējusi, ka telpās alu dzer pat bērni, notiek blaustīšanās un trokšņošana cauru nakti, laikā, kad oficiālās pārdotavas slēgtas.

Kopš otrdienas benzīna cena Ontario provincē paaugstināta par 1 centu galonā. Tagad benzīns maksā 40.9c.

Hamiltonas restorāna īpašnieks A. K. Herringtons saruginājis, ka pilsēta atsavinājusi viņa un vēl 146 citu privātīpašumus Crescent un Van Wagner's Beach rajonos, lai izbūvētu atpūtas parku un bērnu spēļu laukumus. Herringtons domā, ka šāda rīcība esot rupja Kanadas pilsoņu tiesību pārkāpšana, kādēļ paziņojis, ka neatrod par iespējamu ilgāk uzturēties šai zemē, kuŗā gan viņš piedzimis un kur dzīvojuši viņa senči. H. nolēmis doties laimi meklēt Karaibu jūras salās.

Tāpat kā Herringtons, neapmierināti ir arī citi, kuŗu īpašumus pilsēta atsavinājusi un novērtējusi, samaksājot taksēto vērtību, bet noraidot privāto īpašnieku uzstādītās pārspīlētās prasības.

Kad pēc triju dienu prombūtnes, sakarā ar iztaujų Senāta komisijā, Federālās bankas direktors E. Coyne atgriezās savā darba kabinetā, viņu sagaidīja bankas sekretārs L. F. Mundy un 400 darbinieku vārdā pasniedza zelta rīpu ar sekojošu iegravējumu: „Darbinieku dāvana Jaunajam [illegible] par viņa drosmi un uzņēmību aizstāvēt federālās bankas direktora prestižu 1961. g. jūnijā un jūlijā."

Sekretārs L. F. Mundy presei izteicies, ka Coyni parādītā uzmanība aizkustinājusi līdz asarām; bankas darbinieku dāvātais medaljons domāts kā atzinības un pateicības apliecinājums lielajam kanadietim.

Coyne deklarējis, ka, neatkarīgi no Senāta atzinuma, viņš bankas direktora posteni vairs nedomā palikt.

Kāds makšķernieks no laivas Simko ezerā pamanījis peldam dzīvnieku. Noturēdams to par jaunu alni, ziņkārigais airējies peldētājam tuvāk. Liels bijis pārsteigums, kad ieraudzījis uz sevi vērstus liela vilka, plēsoņas zobus un nikni zibsnījošās acis. Zvērs kaukdams mēģinājis ielekt laivā, taču viņam tas nav izdevies. Nobijies makšķernieks steigdzies airēties uz krastu, bet arī vilks sekojis. Cilvēks, glābiņu meklējot, uzkāpis krastmalas kokā, bet zvērs ieskrējis biezoknī.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5910 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel WA 4-0503;
ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā, tel.: LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.

11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

Nometnē mums labi klājas! Nokreisās: vad. v. J. Ligers, lielgaidas G. Sproģis, E. Gailīte un vad. v. A. Smiltnieks. Apakšā no kreisās: vad. E. Upīte pošas nometnes izdaiļošanas darbiem. Pa labi: A. Plonis (Toronto) vingrinās skautu mākās. Foto. B. Savickis.

KRUSTOŠANA

Aktuālie notikumi dienas perspektīvē.

Skolas zeņķi Neretā, kā to zina no „Padomju Jaunatne", savas skolotājas Olgas Kundrates vadībā, „ļoti sekmīgi" uzpotējuši kukuruzas diģus cūku pupām un zirņiem. Visi nu gaidījuši, ka pupas sāks augt vālītēs, taču no slavenā eksperimenta nekas prātīgs nav iznācis. Okupantu laikraksts „Cīņa" šādu niekošanos visai nopietnā un bargā toņi norāj, piezīmējot, ka, „ja ezi krusto ar sliekuku, tad dzelonīstiepli tomēr nevar iegūt."

Tā tad viens krustošanas mēģinājums beidzies nesekmīgi, taču tamdēļ plinte nav jāmet krūmos!

☆

Drīz dzirdēsim un lasīsim par citu krustošanas iznākumu: prezidents Kenedijs pirms neilga laika saņēma N. Chruščeva dāvanu — pasaules telpu izbraukušās suņu mātes Strelkas atvasi — kucīti Pušinku. Kā Vašingtonas laikraksti ziņo, Pušinka esot novietota Baltā nama puķu istabā kopā ar prezidenta ģimenes suniti Čarliju!

Te var gaidīt visai interesantus krustojumus!

☆

Kanadas uzraudzības iestādes dabūjušas zināt, ka Vācijas 1959. gada vīnu šķirnes, nogulēdamās pudelēs, pieņemas stiprumā, jo minētā gada vasara bijusi saulaina un vīnos daudz neizrūgstoša cukura, kas pamazām pārvēršoties alkoholā. Rūgšanas procesam turpinoties, 1959. g. vīni varot pārsniegt likumā atļauto alkohola procentu, kamdēļ uzdots steidzīgi pārbaudīt visā Ontario provincē attiecīgā vīna krājumus. Ja aizdomas apstiprināsies, jāpieņem, ka gudrie Ontario valdītāji pavēlēs krustot Vāczemes vīnu ar — ūdeni.

☆

Sava veida krustojumu pēdējā laikā izdomājis Padomju Savienības valdnieks Nikita Chrušcevs: redzēdams, ka pārtikas veikalos visā „plašajā dzimtenē" allaž trūkst gaļas un ļaudis sāk kurnēt, kaut gan tai pašā laikā simtiem tūkstoši vecu, darbam vairs nederīgu zirgu tiek nošauti un aprakti zemē, ģeniālais „tēva un skolotāja" pēctecis izgudrojis, ka šai „garšīgai" gaļai nevar ļaut aiziet bojā. Viņš sācis slavēt zirga gaļas veselīgumu un lielisko garšu (!). Brīnums, ka līdz šim neviens cits pasaulē nebija šādu patiesību atklājis un pat izbadējušies krievu kolchoznieki nav iepriecināti par vadoņa jauno atklājumu. Bet varbūt derētu mēģināt krustot zirgu gaļu ar kukuruzu! Padomju zinātnieki taču jau sen cenšas pierādīt, ka kviešu un rudzu maize cilvēka organismam daudz nepiemērotāka, kā kukuruzas sacepums.

☆

Neviens vēl nav mēģinājis krustot muļķību ar iedomību. Šāda rīcība arī droši paliktu bez rezultātiem, jo abas pieminētās īpašības parasti iet kopsolī, viena otru papildinādamās. Visspilgtāk tas izpaužas pie vēlētiem un izraudzītiem tautas „tribuniem", kuŗu bailīguma un izrīkošanās nespēja kļuvusi jau leģendārās ļaužu valodās.

Mārtiņš Grieze.

22. JŪLIJĀ
DEJU VAKARS
SIDRABENĒ

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces).
ANGLIJAS RAŽOJUMI
☆ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ☆
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

Kanadas latv. skautu un gaidu vadība lielajā „Latvija" nometnē. No kreisās, vadītāji: Siliņa, A. Martinsone, S. Leimanis, M. Vilka un nometnes komandants vad. E. Davidsons.
Foto: Juris Ligers.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Svinīgā parāde nometnes noslēgumā. Skautu un gaidu ierindas apstaigā latv. skautu un gaidu augstākā vadība. Uzņēmumā no kreisās: nom. komandants, vad. E. Davidsons, ASV latv. skautu pr-ks, vad. A. Artmanis, Kanadas skautu jendas pr-ks, vad. S. Leimanis un gaidu jendas pr-ce, vad. A. Martinsone. Foto: Juris Ligers.

ERIKS VENTS

RETUMU KRĀJĒ... KORESPON...

Edgars Bērziņš — pirmais latvietis sta...

Pasaulē ir daudz cilvēku, kuŗiem interesē kollekcijas. Citi vāc un uzglabā tauriņu spārnus, putnu olas, alus pudeļu korķus, citi krāj pastmarkas, vēl citi kollektē senas, vēsturiskas, gan arī jaunlaiku monētas. Šos pēdējos sauc par numizmatiem un viņu nav mazums. Amerikā vien iznāk četri nedēļas žurnāli (The Numismatist, Coin World, The Numismatic Scrapbook Magazine, World Coin Bulletin), dažkārt pat 100-300 lpp. biezumā, un to kopējais tirāžs pārsniedz 200.000 eksemplāru. Vēl vairāk šāda rakstura izdevumu ir Anglijā, Vācijā, Itālijā un citās zemēs. Viņu publikācijas neskar tikai monētu krājējus interesējošus aprakstus, un naudas klasifikāciju vien, bet sniedz arī vērtīgas ziņas par valstim, kuŗas attiecīgos naudas gabalus laidušas apgrozībā. Tādā kārtā arī Latvija šinīs izdevumos daudzkārt pieminēta un diezgan pilnīgi aprakstīta, pateicoties mūsu tautieša Edgara Bērziņa spalvai. Man rokās jaunākais „World Coin Bulletin" numurs, kuŗa trīs lappuses aizņem Edgara Bērziņa raksts par Latvijas sudraba un varа naudām. Citā izdevumā tā paša autora sacerējums par Igaunijas naudas kalumiem. Turpat uzzināms, ka Bērziņš ir loceklis vismaz piecās starptautiskās numizmatu apvienībās, pie kam vismaz vienai no tām sēdeklis atrodas Oaklandē, Jaunzēlandē, citai Austrijā, pārējām ASV un Kanadā. Edgars Bērziņš, kā saistošu un izsmalcinātu rakstu autors savā speciālitātē vairākkārt publicējies itin visos numizmatu žurnālos, kādi vien šai nozarē iznāk angļu, vācu un franču valodās.

Edgars Bē...

Viņa vārdu atzinig... pasaulē pazīstama... un naudas kollek... Sulmanis savos ikn... tos žurnālā „Coin... pat lasām konstat... gars Bērziņš ir p... viešu numizmat... ievests starptautis... rakstos un pirmai... tors, kuŗš raksta p... numizmatu izdevu...

Trimdas gaitas... da Nujorkā, būdam... biedriskā dzīvē, g... viešu korporācīju... pats ir Selonijas... kopš pirmajām st... Rīgā pievienojies... organizācijai. Sar... rojas, ka par mo... sācis interesēties... dos, rūpīgi krādam... jas kalumus, kā a... gūdams savā īpaš... zemju metalla na...

Jaunībā B. b... sportists, īpaši... **Daudz raksti...** cittautu sporta ļ... veicīgi viņš pratīs... pieri, studenta g... aizstāvēdams sav... krāsas. Arī tagad... pavedieni jau ie... vecais fillstrs labp... ri, mācīdams jau... ciju paaudzei tēv... tikumus. Acis tam... nības spraigums, ... par bijušiem, kād... ditiem laikiem.

Blakus saviem ... miem, Edgara Bēr... rākas stundas a...

ANDRIS SALNITIS
beidzis Konektikatas Valsts Universitāti ar B. S. gradu rūpniecības mechanikā. Ir korporācijas „Latvia" tautietis.

10. turpinājums

— Un viņš? — pārī galdam vaicāja Pēteris No...

— Neko. Uzklausvēja ar trim pirkstiem uz ka... malas un noteica: tava brūte ir grāmata! To tev bū... nīt un mīlēt!

— Un tas viss?

— Viss. No tās reizes mēs sapratām, ka — pret... ir grūta kāpšana. Mēs kļuvām labi draugi.

— Mūsu inspektors reiz teica . . . — Nomalis g... sākt savu stāstu, bet Ivars aizsteidzās priekšā.

— Ko tavs inspektors! Bet mums bija psichol... skolotājs — mēs viņu saucām par Nuftu. Resns kā... ba, klasē ienācis, viņš svarīgi uzkāpa katedrā, nolika... feli, apskatījās lēni un cienīgi visapkārt, tad pacē... svētīdams rokas un, ar pašiem pīrkstu galiem pa... lai sēstamies, nopūtās: nu-f-ta! Kādā jaukā dienā... paziņoja, ka mūsu Nufta no skolas aizejot — šodien... dišoties atvadīties. Tā arī bija — ienāca klasē, nos... nopūtās un sāka pēc kārtas visiem, no zēniem sāk... spiest roku un dot pa brālīgam skūpstam. Skaidrs... varētu pabučoties ar meitām. Nu — lūpu zīmuļu... nav trūcis, un cik tie katrreiz skūpstu droši, bez iz... nāšanas iepriekš nav pasakāms. Un mūsu meitas vin... mēģināja — bez nepieciešamās bučas uz mutes, kat... mīļotajam paidagogam veltīja vēl vienu — gan uz... vaiga, gan otra, gan uz pieres — kur nu katrai pag... Piecpadsmit meičas — piecpadsmit bučas. Kad... beidza, viņa vaigs izskatījās kā šarlaka slima bērn... bentiņš. — Nufta! Prozit! — Ivars nobeidza stāstu.

— No tādas bučas īstenībā nekā nav, — Kārlis ... ra vārdu — tādas, — citu klātienē . . . tas tikpat k... bučot pašam savu roku.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
2010 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
ZĪRAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-0503;
ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus pulku veikalā, tel.: LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

Nokreisās: vad. v. J. Liģers, lielailīte un vad. v. A. Smiltnieks. Ilcīte pošas nometnes izdaiļošanas(Toronto) vingrinās skautu tākās. Foto. B. Savickis.

das apstaigā latv. skautu un gaidu s, vad. E. Davidsons, ASV latv. r-ks, vad. S. Leimanis un gaidu jenone. Foto: Juris Liģers.

ĒRIKS VENTS

RETUMU KRĀJĒJS AR PLAŠU KORESPONDENCI

Edgars Bērziņš — pirmais latvietis starptautiskajos numizmatu sarakstos

Pasaulē ir daudz cilvēku, kuriem interesē kollekcijas. Citi vāc un uzglabā tauriņu spārnus, putnu olas, alus pudeļu korķus, citi krāj pastmarkas, vēl citi kollektē senas, vēsturiskas, gan arī jaunlaiku monētas. Šos pēdējos sauc par numizmatiem un viņu nav mazums. Amerikā vien iznāk četri nedēļas žurnāli (The Numismatist, Coin World, The Numismatic Scrapbook Magazine, World Coin Bulletin), dažkārt pat 100-300 lpp. biezumā, un to kopējais tirāžs pārsniedz 200.000 eksemplāru. Vēl vairāk šāda rakstura izdevumu ir Anglijā, Vācijā, Itālijā un citās zemēs. Viņu publikācijas neskar tikai monētu krājējus interesējošus aprakstus, un naudas klasifikāciju vien, bet sniedz arī vērtīgas ziņas par valstīm, kuras attiecīgos naudas gabalus laidušas apgrozībā. Tādā kārtā arī Latvija šinīs izdevumos daudzkārt pieminēta un diezgan pilnīgi aprakstīta, pateicoties mūsu tautiešam Edgara Bērziņa spalvai. Man rokās jaunākais „World Coin Bulletin" numurs, kura trīs lappuses aizņem Edgara Bērziņa raksts par Latvijas sudraba un vara naudām. Citā izdevumā tā paša autora sacerējums par Igaunijas naudas kalumiem. Turpat uzzinām, ka Bērziņš ir loceklis vismaz piecās starptautiskās numizmatu apvienībās, pie kam vismaz vienai no tām sēdeklis atrodas Oaklandē, Jaunzēlandē, citai Austrijā, pārējām ASV un Kanadā. Edgars Bērziņš, kā saistošu un izsmeļošu rakstu autors savā speciālitātē vairākkārt publicējies itin visos numizmatu žurnālos, kādi vien šai nozarē iznāk angļu, vācu un franču valodās.

Edgars Bērziņš

Viņa vārdu atzinīgi piemin visā pasaulē pazīstamais numizmats un naudas kollekciju tirgotājs Šulmanis savos iknedēļas pārskatos žurnālā „Coin World". Turpat lasām konstatējumu, ka Edgars Bērziņš ir pirmais latviešu numizmats, kura vārds ievests starptautiskos biedru sarakstos un pirmais latviešu autors, kurš raksta profesionālajos numizmatu izdevumos.

Trimdas gaitas E. Bērziņš vada Ņujorkā, būdams aktīvs sabiedriskā dzīvē, galvenokārt latviešu korporāciju plāksnē. Viņš pats ir Selonijas filistrs, jau kopš pirmajām studenta dienām Rīgā pievienojies šai cienījamai organizācijai. Sarunās noskaidrojas, ka par monētām Bērziņš sācis interesēties jau skolas gados, rūpīgi krādams visus Latvijas kalumus, kā arī pamazām iegūdams savā īpašumā plašu citu zemju metalla naudu kollekciju.

Jaunībā B. bijis azrautīgs sportists, īpaši ledus hokejā. Daudz rakstījis arī latviešu un cittautu sporta presē. Sevišķi izveicīgi viņš pratis rikoties ar rapieri, studenta gados daudzkārt aizstāvēdams savas korporācijas krāsas. Arī tagad, kaut sudraba pavedieni jau ievijušies matos, vecais filistrs labprāt cilā rapieri, mācīdams jaunajai korporāciju paaudzei tēvu tradicijas un tikumus. Acīs tam iemirdzas jaunības spraigums, kad runājam par bijušiem, kādreiz tikami vaditiem laikiem.

Blakus saviem darba pienākumiem, Edgara Bērziņa dienu vairākas stundas aizņem milzīgās korespondences lasīšana un atbildēšana. Nebūs pārspīlēts, ja teiksim, ka Bērziņš ir latvietis ar plašāko sarakstīšanos, jo pastnieks ik reizes atstiepj milzīgu vēstuļu, apkārtrakstu un žurnālu kaudzi, kuŗas apstrādāšana prasa daudz laika un piepūles.

Bet to centīgais naudu krājējs atļaujas ar prieku, jo viņa atpūta ir šis darbs. Ir patiess gandarījums noraudzīties, ar kādu rūpību un milestību tiek apglāstīts ikviens kollekcijas naudas gabals, cik plaši un izsmeļoši ir ko stāstīt par katru no tiem. To pašu vērojam arī čaklā autora rakstos. Šogad E. Bērziņš kopīgi ar amerikāņu numizmatu Dwight L. Musser sarakstījis, un Manor Press izdevniecībā publicējis grāmatu „Paper Money of the Baltic States: Latvia, Estonia, Lithuania."

Tādējādi darbodamies, manuprāt, Edgars Bērziņš ievērojami vairāk darījis Latvijas un latviešu propagandai pasaulē, nekā simt balamutes un tukšu salmu kūlēji ar savām runām un rakstiem kopā.

ANDRIS SALNĪTIS
beidzis Konektikatas Valsts Universitāti ar B. S. gradu rūpniecības mechanikā. Ir korporācijas „Latvia" tautietis.

GRĀMATU APSKATS

BIJUŠĀ ASV ĀRLIETU MINISTRA ATMIŅAS

„SKETCHES FROM LIFE OF MEN I HAVE KNOWN" by Dean Acheson, Harper & Bros (Kanadā — The Musson Book Co. Ltd.) izdevums, 206 l. p., cena — $4,00.

Vairākkārtīgais ASV demokratu partijas valdības ministrs D. Ačesons, sekojot citiem slaveniem paraugiem, publicējis savas atmiņas, kas saistītas ar pasaules lielajiem un pārējiem politiķiem, par cik autoram bijusi izdevība tos sastapt un pazīt. Tas savās atmiņās pakavējas pie tādām politiskām personībām kā Čerčils, Īdens, ģenerālis Maršals, senātors Vanderbergs, Ernests Bevins, Roberts Šūmanis, Višinskis un Ādenauers, kā arī Monē, Dr. Salazars, Lovets, Mekkojs un Lucijs Klejs. Tā ir diezgan liela skicējamo personu galerija, kas saistīti ar mūsu laikmeta lielajiem notikumiem: Maršala plānu, Berlīnes blokādes atcelšanu, Šūmaņa plānu, un dučiem citu notikumu.

ELFA TAIGA

RAUDI, VIJOLE

Raud šodien vēl vijoles stīgas —
Rītu jau klusēt tām būs.
Naktī plosīsies vētras,
Naktī nāve ņems savu.
Saule jau pamazām nozūd
Aiz apvāršņa sarkani bāla.
Raudi, vijole, raudi,
Raudi, jo tuvojas nakts!
Miglā jau tinusies zeme,
Augšup vairs neceļas skaņas.
Pēdējā asara nokrīt
Uz raudošās vijoles stīgas.

MAZĀ OLIMPIĀDE ŠACHĀ

EDMARS MEDNIS UN IVARS KALME DODAS UZ HELSINKIEM

Piektdien no Ņujorkas uz Helsinkiem (Somijā) aizlidoja ASV studentu šachistu izlase, lai aizstāvētu pasaules meistartitulu sīvās cīņās, kas tur noritēs no jūlija vidus, līdz augusta sākumam. ASV šachistus atkal pārstāv divi latvieši, — Edmars Mednis un Ivars Kalme; jo spēcīgi ir arī pārējie — V. Lombardi, Dž. Servins, Veinsteins u.c. Pad. Savieniba savā izlasē arī paredzējusi latvieti Klovanu, tās izlase pašlaik atrodas kādā atpūtas vietā un nemitīgi trenējas. Krievi par studentiem ieskaitījuši vairākus savus pirmās klases spēlētājus un grib darīt visu, lai atgūtu pasaules meistara titulu. Agrākos gados krievu studentu komandā spēlēja arī ridzinieks Tāls, bet pērn, kā jau šacha pasaules meistars, viņš atturējās no piedalīšanās un to pašu darīs šovasar, kā bij. meistars. Šai turnīrā piedalās daudzu valstu labākie šachisti, un to kopš gadiem jau dēvē par mazo olimpiādi.

ms.

PAR MĀKSLU

△ Pirmizes mākslas žurnāls La La Revue moderne ievietojis rakstu par mūsu jaunās paaudzes gleznotāju Valdi S. Mari. Rakstā minēts, ka V. S. Maris dzimis Rīgā un Savienotajās Valstīs ieceļojis no Vācijas. Izcelta Mara virtuozitāte un dotas arī trīs gleznu reprodukcijas.

△ Televizijas šīgas operators V. Lēmanis Oldenburgā piedalījās krāsu un melnbaltās filmas uzņemšanā Norvēģijā — Pa Pēra Ginta pēdām.

Dziesma latvjus vieno,
dziesma tautu ceļ.

Toronto no 1.—4. septembrim.

Ceļa rāditājs uz Latviju

CIEMOS PIE RAKSTNIEKA NIKOLAJA KALNIŅA

Šopavasar uz 50 mūža gadiem atskatījās jaunatnes rakstnieks Nikolajs Kalniņš. Lai pakavētos pie noietā dzīves posma un literārā veiktā, ierados rakstnieka dzīves vietā Ņujorkā.

Rakstnieka darba istabā grāmatu plaukti aizņem divas sienas, daudz tautisku keramikas un auduma izstrādājumu un gleznu. Lielais rakstāmgalds nokrauts manuskriptiem un aktu vākiem. Lai sarunas vieglāk ievaditu, jautāju N. Kalniņam, ko viņš pašreiz raksta. Ar sirsnīgu smaidu, ko aiz briļļu stikliem aiztur manāma kautriba, norādīdams uz manuskriptu kaudzi, rakstnieks atzīstas, ka tikko esot nobeidzis romānu par Rīgas skolotāju institūtu. Daudz laika esot aizņēmusi materiālu vākšana, saraksteties ar bijušajiem audzēkņiem un paidagogiem. N. Kalniņš ar sajūsmu stāsta par prof. L. Bērziņu, prof. J. Burtnieku, Dr. J. Jansonu un citiem lieliem audzinātājiem, kā arī norāda uz viņu neaizmirstamām savdabībām. Skolotāju institūtu N. Kalniņš pazīst labi, jo tur pavadījis deviņus gadus, kad pēc institūta beigšanas 1933. gadā, strādājis turpat kā skolotājs izmēģinājumu skolā, pirms pārgājis uz Rīgas pilsētas 8. pamatskolu. Viela jaunā romānā lasītāju novedīs atpakaļ uz dzimteni un stāstīs par jaukiem laikiem, kad bijām brīvi un varējām strādāt, radīt un augt Latvijai. Reizē ar jauno romānu būs uzcelts piemineklis šai nozīmīgai izglītības iestādei.

Uzzinu, ka tikko nobeigtais romāns ir desmitā grāmata, ko jaunatnes problēmām veltidams sarakstījis N. Kalniņš, un, līdz ar to, rudens pusē, rakstniekam tuvojas atkal otra atzīmējama jubileja — 25 gadi jaunatnes literārās kuplināšanā. Šai sakarībā, gribas ieskatīties noietā rakstniecības ceļā. Pirmā grāmata, bērnu ludziņa Rūķu telefons iznāk 1936. gadā A. Gulbja izdevniecībā, kam 1937. gadā seko stāsti Kūleņu metēji, bet 1938. gadā stāsti Skolas bērni. 1941. gadā, kopā ar prof. L. Bērziņu, N. Kalniņš sastāda lasāmo grāmatu Tēvu valoda, bet 1942. gadā kopā ar Dr. J. Jansonu tautas dziesmu krājumu Sidraba vītols, kas piedzīvo 3 izdevumus, kopā 30.000 eksemplāros. Vēl Latvijas posmā rakstītas raidlugas, dzejoļi un apcerējumi. Vācijā, 1946. gadā izdoti dzejoļi Bajāru dziesmas, kas uzrakstītas jau dzimtenē strādājot un kārtojot tautas dziesmu krājumu. 1946. gadā iznāk dzejoļu grāmata Bērni strādā. Vēl Vācijā uzrakstīti stāstu krājumi Rotaļas gaismā un Anitas stāsti, kas abas iznāk 1953. gadā Ņujorkā. 1956. gadā iznāk ALA Kultūras fonda godalgotais jaunatnes romāns Rijas zēnu rota, bet 1959. gadā Ciems uz riteņiem. N. Kalniņš rakstījis vairākas raidlugas Amerikas Balsij, kas pārraidītas uz Latviju.

Savas gaitas Savienotās Valstis rakstnieks iesācis kā laukstrādnieks — traktorists, bet drīz pārcēlies uz Ņujorku un ticis koledžā, šoreiz gan par telpu aptīrītāju, tad nobraucis simtiem jūdzes liftā, līdz kopš vairākiem gadiem strādā mierīgāku, techniskā zīmētāja darbu. Bez maizes darba un rakstniecības N. Kalniņš visu laiku darbojas par ģimnazijas skolotāju un kā runātājs par latviešu gara kultūras problēmām piedalās daudzās sanāksmēs.

Ja apjautājos, kā tik daudz nodarbībām var atrast laiku, rakstnieks norāda, ka, ja īsti un patiesi gribam kalpot latviešu lietai, tad laiku atrast var vienmēr.

Pārrunu laikā ar pašceptiem pirādījiņiem un tēju mūs pacienā rakstnieka dzīves biedre Mirdza, kas jo rosīgi darbojas dziesmu druvā, 10 gadus dziedot Ņujorkas kori. Viņa, kā rakstnieks pačukst, arī pirmā, kam viņš lasot priekšā manuskriptus un uzklausot atzinumus.

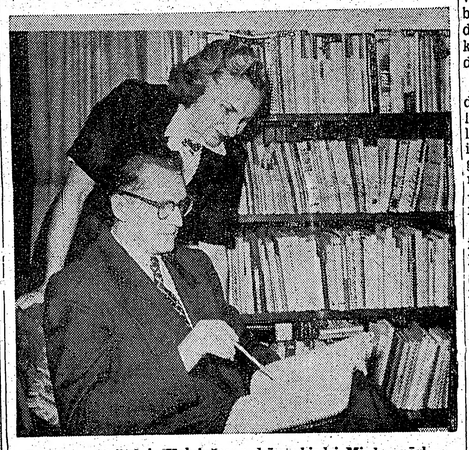

Rakstnieks Nikolajs Kalniņš a r dzīves biedri Mirdzu pārlasa pēdējā romāna maniskriptu.

Jautri čalodama ieskrien meitiņa Mārīte, kas ir ne tikai rakstnieka mīlule, bet kam ir veltīta daža laba bērnu dzeja. Ar lepnumu rakstnieks norāda uz dažiem akvarelīem pie sienas, kur redzamas viņa dzimtsmājas Mazmiķeļi, ko gleznojis kāds jeuns mākslinieks dzimtenē un ko viņš kā dāvanu, jau kādu laiku atpakaļ, saņēmis savā 50 gadu jubilejā.

Ir kur pakavēties acīm, ir kur iesildīt sirdi, ir kur noiet pa atmiņu tekām uz tālo bērnību, ja kādreiz šeit miljonu pilsētā sirds top grūta, saka N. Kalniņš.

N. Kalniņa varoņu zēnu un meiteņu sirdis pukst ticībā savai zemei, savas dzimtenes skaistajam un labajam, ko tie bieži vien iepazinuši no savu vecāku nostāstiem. Dzimtene viņiem ir jēdziens, pie kuŗa agrāk vai vēlāk būs jāatgriežas. Anitas stāstos, lai gan Anita no Vācijas nometnes izceļoja uz Kanadu, viņa atvadoties saka: uz redzēšanos, dzimtenē. Rīgas zēnu rotā darbība notiek komūnistu okupētajā Latvijā, kur zēni, lai varētu turēties kopā un savā izpratnē cīnīties pret okupantiem, nodibina rotu un vēlāk piedzīvo jaunatnes vajāšanas. Zēnu neatlaidīgā darbošanās ir par brīvu un neatkarīgu Latviju.

Visai plašs Nikolajam Kalniņam ir dzejas lauks, kuŗa centrālā daļā ir patriotiskās dzejas, kā Mātes valoda, Dzimtenes vizijas, kur autors dzimtenes ainavas saskata pat svešumā. Žanra dzejoļi, kā Šķūnītis, Strazdu būrītis, Kaņepju grūšana uzbur dzimtenes ainavas un noved lasītāju uz mirkli dzimtā sētā. N. Kalniņam ir savdabīgi humoristiskie dzejoļi, bet jo sevišķi daudz bērnu dzejoļu. N. Kalniņa korāļus no dziesmu grāmatām mēs dziedam dievkalpojumos.

Iejautājos par iecerēm tuvākā nākotnē un rakstnieks norāda, ka vienpadsmitā iecerētā grāmata būšot dzeju sakopojums, no gadu tecējumā presē izkaisītiem, kam klāt nākšot no rakstāmgalda vēl nepublicētie.

Pārkāpjot pilnbriedauma 50 gadu slieksni, rakstnieks izsaka vēlējumu, kaut varētu rast vairāk laika rakstīšanai. Visspēcīgākais ir vēlējums, ka drīzāk varētu sagaidīt visu mūsu ilgu piepildīšanos, kam viņš nesatricināmi tic — brīvas, neatkarīgas Latvijas rīta ausmu.

Atvadoties no rakstnieka sirdī ieguļas kāda patriotiska dzeja, kas manuprāt vispilnīgāk un visskaistāk dod liecību par rakstnieka, dzejnieka un paidagoga nostāju un izjūtām.

Kā pret savu tautu nenoziegties.
Svešu priekšā zemu nenoliekties.
Skanīgs ir sudrabs un mānīgs ir zelts,
Lai sirds top gudra, kad elks top celts.
Tev laimi šie māņi nenesīs,
Tavs Dievs ir Latvijas debesis.

Kārlis Pētersons.

10. turpinājums

— Un viņš? — pāri galdam vaicāja Pēteris Nomalis.

— Neko. Uzklausvēja ar trim pirkstiem uz katēdras malas un noteica: tava brūte ir grāmata! To tev būs cienīt un mīlēt!

— Un tas viss?

— Viss. No tās reizes mēs sapratām, ka — pret kalnu ir grūta kāpšana. Mēs kļuvām labi draugi.

— Mūsu inspektors reiz teica . . . — Nomalis gribēja sākt savu stāstu, bet Ivars aizsteidzās priekšā.

— Ko tavs inspektors! Bet mums bija psicholožijas skolotājs — mēs viņu saucām par Nuftu. Resns kā bumba, klasē ienācis, viņš svarīgi uzkāpa katedrā, nolika portfeli, apskatījās lēni un cienīgi visapkārt, tad pacēla kā svētīdams rokas un, ar pašiem pirkstu galiem pamājis, lai sēstamies, nopūtās: nu-ī-ta! Kādā jaukā dienā mums paziņoja, ka mūsu Nufta no skolas aizejot — šodien ierādīsoties atvadīties. Tā arī bija — ienāca klasē, nosvētīja, nopūtās un sāka pēc kārtas visiem, no zēniem sākdams, spiest roku un dot pa brālīgam skūpstam. Skaidrs — lai varētu pabučoties ar meitām. Nu — lūpu zīmuļu nekad nav trūcis, un cik tie katrreiz skūpstu droši, bez izmēģināšanas iepriekš nav pasakāms. Un mūsu meitas viņus izmēģināja — bez nepieciešamās bučas uz mutes, katra iemīļotajam paidagogam veltīja vēl vienu — gan uz viena vaiga, gan otra, gan uz pieres — kur nu katrai pagadījās. Piecpadsmit meičas — piecpadsmit bučas. Kad Nufta beidza, viņa vaigs izskatījās kā šarlaka slima bērna dibentiņš. — Nufta! Prozīt! — Ivars nobeidza stāstu.

— No tādas bučas īstenībā nekā nav, — Kārlis uzsvēra vārdu — tādas, — citu klātienē . . . tas tikpat kā pabučot pašam savu roku.

— Tā tu nesaki, — Pēteris pretojās, — vēlāk vismaz lepna sajūta — lūk, ar to es esmu skūpstījies!

— Un kas tev no tā tiek? Vispāri — kas tev tiek no skūpstiem? — Kārlis neatlaidās.

— Ahā! Nu sāksies filozofijas! — Ivars omulīgi sukāja cāļa spārniņu, — bet man, vecam jūrniekam, varat ticēt: skūpsts ir ieejas karte meitenes sirsniņā. Jau no pirmā skūpsta tu redzi, kur būs tava vieta — galerijā, balkonā, ložā vai parterī. Ja tev lūpiņas pieskaras tikai pavisam viegli, it kā gaŗām ejot, tad ej mierīgi mājās — vai arī mēģini pirkt jaunu biļeti. Ja tu jūti jau vieglu sūcienu, iesācējiem ļoti jāuzmanās, var iznākt neglīts šmaukšķis — tad esi drošs, — tevi vēl drusku novēros, bet balkonā vieta tev droša. Ja tavam skūpsta objektam mutīte drusku pavērusies un viņa īstajā brīdī aizveŗ acis — tas sevišķi jāievēro! — tad zini — tava vieta parterī. Bet ja pie tam vēl jūti viņas zobiņus, nu — tad tu esi viņas sirds karalis.

—Tev šai virzienā, liekas, plašas zināšanas, — Gaida Daļģe zobgaligi paskatījās Ivarā.

— Ak nu'! Kas par zināšanām, — Ivars pieticīgi pasmaidīja, — tikai tāpat . . . daži novērojumi . . . mazas atziņas . . .

— Vai neizdosi Rokas grāmatu iesācējiem skūpstīšanā? — Kārlis vaicāja.

— Nemaz nezobojies, — Ivars piepildīja glāzes, — tā novērstu daudzas nepatikamas situācijas. Kā man pat . . .

— Tev?

— Jā, man. Pirmajā reizē — sēdējām parkā uz soliņa: nakts, klusums, mēnesis, zvaigznes — viss kā nākas. Man toreiz bija ap četrpadsmit, viņai varēja būt kāds gads vairāk, viriešiem tai vecumā ļoti patīk nobriedušas sievietes. Tā mēs sēdējām un blenzām, gan kanāļa ūdenī, gan zvaigznēs, un pa starpām ach un oh! Un tad es sadūšojos un cirtu viņai vienu bučiņu uz labu laimi mutes virzienā. Jupis zina, vai viņai brīdi ods iekoda, vai žegi rāva, vai arī viņa man gribēja, tā sakot, nākt pretī, bet saskrējām ar pierēm kopā, ka noklaudzēja vien. Vai es tur biju vainīgs? Bet viņa — ach, jūs jau neprotat! — un prom viņa bija. Tā beidzās mana pirmā mīla, — Ivars nobeidza un pieskandināja Rantai glāzi, — par ko tu šovakar sēro?

— Līdz ar tevi par tavām neveiksmēm mīlas frontē, — Ranta mēģināja smaidīt, bet sevī domāja — kuŗš no šiem ir tas, par ko mazais bakurētainais teica: viens zinotājs mums jau tur būs?

Viņa paskatījās pāri galdam — tur sēdēja Namnieku vecākais dēls. Tas? Neticami! Tie visi bija viņai sen zināmi, pārbauditi draugi un jaunās iekārtas noteikti pretinieki. Bet viņa pati? Vai kāds no Namnieku viesiem varēja iedomāties, ka viņa — advokāta Selgas meita Ranta — šovakar te sēdēja ar īpašu uzdevumu, ka viņas pienākums bija uzmanīt katru runātu vārdu, pat katru pavīsuļu piezīmi? — Svarīgs mums ir arī šķietami mazsvarīgākais . . .

Viņa noskurināja.

— Dzersim, zēni! Ivar — ielej! — viņa sniedza glāzi — kaut kā vajadzēja aizgainīt nelāgās domas. Un dzēot pēkšņi viņai iešāvās prātā: kā būtu, ja viņa piedzertos? To, kas viņas dzēruma laikā būtu runāts un darīts, viņa neatcerētos; līdzšinējās sarunas visas bija nevainīgas, tās viņa mierīgu sirdi varēja stāstīt tālāk. Un tas, kas viņu šovakar novēroja, varēs apliecināt — pilsone Selga tā piedzērās, ka neatjēdza ne rīta, ne vakara.

Pēc ceturtās vai piektās glāzes Ivars viņai pieliecās tuvāk un iečukstēja ausī:

— Uzmanīgāk, Ranta! Taupi spēkus!

— Kāpēc? Kam?

— Pusnakts vēl tālu, un nakts ir gaŗa. Uzmanies!

— Bet es gribu būt jautra! Ielej!

— Pašreiz pietiks.

Un Ivars atbīdīja viņas glāzi sāņus.

Nē? Tad nē . . . Bet kāpēc nē? Un kāpēc Ivars, kas pats tik labprāt iedzēra . . . Ivars?

Viņa paskatījās slipi savā kaimiņā. Tā tumšie, cirtainie mati bija mazliet atrisuši, viena sproga iekritusi pierē, acis raudzījās taisni un atklāti.

Ivars!?

Šai brīdī Ivars paskatījās Rantā un uztvēra tās skatu.

— Nu?

Viņa pacēla glāzi.

— Ielej! Es gribu!

Viņš nepatikā parāva plecus uz augšu.

— Kā vēlies. Bet es tad vairs neatbildu! Labāk būtu, ja tu paturētu skaidru galvu. Mūsu laikos tas ir svarīgi.

— Svarīgi?

— Jā, ļoti, — viņš zīmīgi paskatījās Rantā.

Ivars.

Bet vai tas iespējams? Ivars taču bija tas, kas aizveda un noslēpa Lauciņu Kārli, kas darbojās līdz kaut kādā slepenā organizācijā — to viņa bija nejauši dzirdējusi biedru pulkā runājam — un šis Ivars tagad nu strādātu arī čekas uzdevumā? Tad Lauciņu Kārļa slēpšana būtu vienīgi farss, un kad čeka viņu vēlēsies, Ivars to atvedīs uz Rīgu — kā jēru uz kaušanu?

Ivars?

Viņas alkohola tramdītās smadzenes meta kūleņus. Ja tas būtu tiesa, kas viņai tad darāms? Ivars viņu bija brīdinājis nepiedzerties. Ja viņa tomēr to daris, tad mazais Koļa to zinās, un tas būs tikpat, kā kad viņa būtu šovakar simulējusi slimību. Un tas bija aizliegts — Koļa bija brīdinājis: tēvs . . . lai paņem līdz kārtu tīras veļas . . . Bet piedzirdīt drošības dēļ Ivaru pašu? Tā bija doma!

— Vēl! Ivar, ielej vēl! Sev arī! — viņa piebilda, redzot, ka Ivars liek pudeli atpakaļ galdā, — prozīt!

Viņa nogaidīja, kamēr Ivars izdzēra glāzi, tad atlika savējo neizdzertu atpakaļ.

— Kas tad nu? — Ivars izbrīnījies paskatījās viņas piesarkušajā sejā, — Ranta?

— Tu man vēl esi trīs glāzes parādā, — viņa smēja, — ielej!

— Nekad neesmu ar skaitu dzēris, bet vienmēr tik, cik garšojis, un kamēr bijis — kāpēc lai šovakar atteiktos no cildenām ierašām?

— Bet ja es vēlos? Vai tu vari nest mazāk kā mēs, vājie sievieši?

— Varbūt.

— Tad tu nedzersi?

— Nē. Pašreiz negribās. — Viņš uzlika glāzei savu plato delnu.

Tad nē.

Bet kāpēc nē? Vai viņas vara pār viriešiem bija tik maza?

— Ivar!

Viņš pagriezās atpakaļ.

— Ja?

— Iesim dejot! Nāc!

Viņa grībēja celties, bet Ivars to atvilka atpakaļ krēslā.

— Par agru. Vēl visi cinās ap saldo ēdienu. Citādi — labprāt.

Atkal nekā.

Bet Ivars šovakar bija jāapreibina, jādabū tik tālu, lai atzīstas . . . ko niekus, tas vairs nebija svarīgi. Svarīgi bija, lai viņš rītu čekā nodotu par viņu labu liecību . . . par viņu un tēvu . . .Tas bija svarīgi, viss cits — sikumi, nieki, muļķības . . .

Bet Ivars — šis spēcīgais, gaišais, tīrais puisis?! Ivars — viņas un Viļņa draugs?!

(Turpinājums sekos)

SIAMAS DVIŅU LIKTEŅI

Izvilkumi no ievērojamā vācu biologa prof. Dr. Bernharda Grzimeka, Frankfurtē, publicējumiem.

Mazāk kā 1% no visiem jaunpiedzimušiem pasaulē ierodas ar dažādiem fiziskiem trūkumiem. Retāki ir visai īpatnējie gadījumi, kad cilvēka bērns piedzimst ar dubultiem locekļiem, divām galvām vai taml. Vēl retāki ir t.s. Siamas dvīņi, kā apzīmē cilvēkus, kuŗi piedzimst sasauguši kopā, un tikai pēdējā laikā, dažos gadījumos, modernai medicīnai izdevies tos operācijas ceļā atbrīvot vienu no otra. Viduslaikos šādu nelaimīgu radījumu uzskatīja par sātana sūtītu un bez žēlastības iznīcināja jau tūdaļ pēc ierašanās pasaulē.

Pēdējos gadsimtos zināmi vairāki Siamas dvīņi, kuŗi nodzīvojuši ilgu mūžu, pat apprecējušies un radījuši normālus pēcnācējus. Vēl pirms dažiem gadiem Bruklinā, N.Y., piedzima šādas dvīņu meitenītes, kuŗas pakaušiem sasaugušas kopā un nav operācijas ceļā šķiramas.

Normālu dvīņu rašanos bioloģijas zinātne izskaidro ar diģla aizmetņa pilnīgu dalīšanos. Tādējādi dvīņus varētu apzīmēt par vienu cilvēku divos atkārtojumos. Tiem parasti līdzīgs, gandrīz neatšķiramas izskats, līdzīgas fiziskās un garīgās īpašības. Pierādījies, ka pat policijas suņi pēc pēdām nespēj atšķirt divus dvīņus. Ādas pārstādīšana no mātes uz bērnu, no brāļa uz māsu nav iespējama, tā neizdodas. Taču no viena dvīņa uz otru šāda operācija pilnā mērā reālizējama. Ja diģla aizmetņa dalīšanās nenorit līdz galam, pilnīgi, bet kādu apstākļu dēļ traucēta, rodas t. s. Siamas dvīņi.

Populārākie no tiem ir divi siamieši — brāļi Čangs un Engs, no kuŗiem arī radies kopā sasaugušu cilvēku apzīmējums — Siamas dvīņi.

Tie piedzima 1811. gadā Mekongā, Siamā, tagadējā Taizemē un bija ķermeņa augšdaļā sasaguši kopā. Citādi abi zēni bija pilnīgi normāli. Patiesībā, saskaņā ar budistu ticību, tiem vajadzēja tapt tūdaļ nogalinātiem, taču vecāki tos paslēpa līdz trīs gadu vecumam. Kāds jūras kapteinis, nejaši ievērojis dīvainos radījumus spēlējamies okeana malā, izprasīja tos vecākiem, aizveda uz Ameriku, nopelnīdams daudz naudas, jo kā neredzētu dabas retumu, abus zēnus pret labu samaksu rādīja ziņkārīgajiem amerikāņiem. Čangs un Engs kļuva Savienoto Valstu pilsoņi, pieņemdami uzvārdu Bunkers. 1843. gadā viņi nopirka lepnu māju Ziemeļkarolinas štatā, algoja kalpotājus un dzīvoja pārticībā, jo iepriekšējos ceļojumos bija nopelnījuši pietiekami daudz līdzekļu.

Engs mīlēja daudz lasīt un bija sev iekārtojis plašu bibliotēku. Čangs interesējās par putniem un pats izbāza ceļojumos savāktos retos eksemplārus, izveidodams mājās kaut ko līdzīgu putnu mūzejam. Viņš daudz dzēra, kādēļ bieži iznāca strīdi ar brāli Engu, kuŗš vakaros gribēja iet agri gulēt, bet Čangs vēl turpināja ieliet glāzes. Abi iemīlējās kādā 19 g. v. jaunavā, kuŗas tēvam piederēja zāģētava. Meitas vecāki pretojās, bet kad noskaidrojās, ka arī otra, vecākā māsa, ar mieru precēties, abi dvīņi apsievojās.

Abas laulības bija īsti laimīgas un Engs ģimene lepojās ar deviņiem pēcnācējiem, kamēr Čangu par tēvu sauca desmit veseli bērniņi. Visi tie bija gariģi un fiziski labi un nevainojami attīstīti.

Kādreiz abas sievas bija sakļāvušās un Engs iesūdzēja savu brāli tiesā. Soģa spriedums bija visai interesants: abiem jāiegādā divas mājas. Katram jāuztur kā viesim brāļa mājās nedēļā trīs dienas, neņemot līdz sievu un bērnus. Pat ja kāds ģimenē saslimtu vai pat nomirtu, šis tiesneša nolikums nebija grozāms. Čangam bija noliegts ņemt līdz alkoholu Enga mājā, un tur arī tāds netika piedāvāts. Jaunā kārtība tika uz stingrāko ievērota, un visi bija apmierināti.

1870. gadā abi brāļi devās Eiropas ceļojumā un Berlīnē tos medicīniski izmeklēja slavenais ārsts prof. Dr. Virchovs. Toreiz chirurģijas māksla vēl bija bērna autos, kādēļ arī Virchovs atzina, ka operācijas ceļā abi dvīņi nav šķirami. 1874. g. 17. janvārī Čangu ķēra trieka un pievakarē viņš nomira. Engs gulēja mirušajam blakus, vaimanādams un skaļi saukdams, lai viņu atbrīvo. Ārstiem viņš apsolīja visu savu bagātību, ja izdotos dzīvo ķermeni

(Nobeigums 8. lpp.)

MĪLESTĪBA INTRIGU ĒNĀ

Karaļa Huseina un viņa nekronētās karalienes problēmas.

Stratfordā pie Avonas, Anglijā, bija viesnīca un kridziņš „Pie sarkano lauvu", kas piederēja bijušajam armijas veterānam virsleitnantam Gardeneram, Tam bija arī skaista meita ar skaistu vārdu — Tonija. Viņa mīlēja dziedāt un dejot, tai bija kaisla daba un karstas asinis. Līdzīgi viņas tēvam, Tonijai patika dzīkas. Taču draugi priecājās ne vien par Tonijas temperamentu, bet arī viņas praktiskumu un gaišo galvu. Tā varēja būt veikla sekretāre, telefoniste, tulkotāja. Tonijai netrūka pielūdzēju, taču tie bija vilušies, ja domāja meitenē meklēt un atrast krogus jaunkundzēm raksturīgās īpašības un izturēšanos.

Pag. gadā viesnīcniekam Gardeneram piedāvāja atkal uzvilkt uniformu un doties karalienes armijas pulkveža-leitnanta pakāpē uz Jordanu kā karaļa Huseina militāram padomniekam. Gardeners „Sārkano lauvu" pārdeva, un kopā ar Toniju aizbrauca uz Ammanu. Tur Tonija, pilnā vārdā Antuanete Avrila Gardener, meginājās kā radio pieteicēja. Kādā spožā virsnieku balle, kuŗā piedalījās arī Tonija sava militārā tēva pavadībā, karaļa Huseina uzmanīgā acs to ievēroja. Spriganā meiča atcerējās kādas zilnieces pareģojumu, ka pie altāra to vedīs kāds austrumu augstmanis. Tonija koķeti uzsmaidīja karalim, kad ballē viņu skati sastapās. Šī balle izrādījās likteniga. Huseins pēc izjukušās laulības ar Ēģiptes princesi Dīnu jutās vientuļš, atskaitot neskaitāmās acumirklīgas dēkas ar neskaitāmām skaistulēm.

Karalim Tonija iepatikās un sākās romāns. Tonija bija piesardziga mīlas avansu izsniegšanā, turēdamās pie senā principa, ka nevainība apmaināma vienīgi pret zelta gredzentiņu. Kādu pusgadu milestība gruzdēja slepenībā, bet š. g. maijā karalis Huseins paziņoja tautai, ka precas ar Munu el Huseini. Šis vārds tulkojumā nozīmē „Huseina izredzētā." Karaļa dzīvesbiedrei Tonijai gan nav piešķirts karalienes tituls, kaut gan viņa paspējusi pāriet Muhameda ticībā.

Pie eksotiskā karaļa sāniem jaunā angliete jūtoties laimīga un apmierināta. Taču viņa vēl neapjauš problēmas, kādas nākotnē var uzpeldēt dienas kārtībā. Līdz šim vēl neviena eiropiete, kas ieprecējusies austrumzemju galmos, nav mūžu nodzīvojusi karaļu paspārnē.

Lepnajās kāzās kāds franču diplomāts atcerējās savas zemes vēsturi un arī to, ka frančiem reiz bija karaliene vārdā Antuanete . . .

Huseins gan ir Jordanijas valdnieks, taču atrodas savas

Svinīgi, taču ne pārāk grezni risinājās karaļa Huseina laulības ar Antuaneti Gardener. Eiropieša ausīm, varbūt, Ammanas pūļa troksnis un gaviles šķita pietiekami, taču austrumnieku uztverē tās bija tikai mēreni svinētas kāzas. Uzņēmumā: jaunais pāris no mošejas atgriežas pilī.

mātes ietekmē, kuŗa parūpējās par karaļa pirmās sieva atsaldēšanu. Droši ticams, ka tagadējā Muna el Husein vismaz par garlaicību nevarēs žēloties.

Jordanijā bieži notiek atentāti pret valdniekiem, un ložu svilpošanā tagadējais karalis paguva ieklausīties jau 15 gadu vecumā. Tas bija toreiz, kad viņš Jeruzalemē Omajadu mošejā stāvēja blakus savam vectēvam — karalim Abdallah, kuŗš salima, šāvienu trāpīts. Notikums risinājās 1951. g. 1. jūlijā un uzbrucējs bija viens no tiem 500.000 arabiem, kuŗi 1948. g. bēga no Palestinas, lai Jordanijā vaditu trimdas gaitas visai neapskaužamos apstākļos. Šie arabi vēl šodien visai bīstams un neapmierināms elements. 1953. gadā Huseins, toreiz vēl tikai 17 gadu vecs jauneklis, uzkāpa troni, jo viņa tēvs Talals, iestājušās gara aptumšošanās dēļ, bija spiests scepteri laut dēlam. Jaunā Huseina mantojums nebija no vērtīgajiem: tikai ap 100.00 kvadrātkilometru tuksneša smilts ar retām oazēm, starp kuŗām klejoja 250.000 beduinu un 500.000 jau pieminētie arabi, bez tam vēl valsts ziemeļu daļā ap 500.000 fellachu, mēģinādami no nabadzīgās augsnes ar pūlēm izdabūt pārtikai nepieciešamos lauksaimniecības produktus. Visi tie bija pārlieku nabadzīgi laudis, bez savas pajumtes un vienmēr pustukšiem vēderiem. Toties gandrīz katram no tiem ir pa radio aparātam, lai klausītos Nasera raidījumus, kuŗos ik dienas Huseinu apzīmē par angļu ielikteni, nodevēju un Apvienotās arabu valsts pretinieku.

Jordanijas valsts nodibinājās pēc pirmā pasaules kara, kad leģendārais angļu pulkvedis Laurenss vāca kopā klejotājošās arabu ciltis, lai tās iesaistītu cīņā pret Turciju, kuŗa toreiz karoja Vācijas pusē.

Iespaidīgākais beduinu šeichs tanī laikā bija vecais Huseins — Mekas un Medinas valdnieks, Ammanas dibinātājs, pravieša Muhameda tiešs pēctecis un nesamierināms turku ienaidnieks.

Šis Huseins, glaimots savā varas apziņā, jau toreiz sapņoja par to pašu, ko šodien Nasers — par Lielarabijas valsts dibināšanu. Angļi viņam to apsolīja, ja tas ar saviem karapulkiem palīdzēs uzvarēt turkus. Pēc kara beigām, protams, angļi savus solījumus aizmirsa un no Turcijas atgūtos apgabalus sadalīja Francijai un sev: franči dabūja Sīriju, bet angļi tagadējo Iraku, Jordaniju un Palestīnu. Vecajam šeicham Huseinam nekas cits neatlika, kā pieņemt angļu noteikumus, abiem viņa dēliem uzņemties apgabalu pārvaldīšanu zem Anglijas kontroles. Feisals dabūja Iraku, bet Abdallah — Jordaniju, kas toreiz vēl saucās par Transjordaniju. Pats Huseins toreiz dusmīgs atvilkās sāņus, apmesdamies uz dzīvi Mekā, no kurienes gan to drīz padzina cits tuksneša lauva — Ibn Sauds.

Abiem dēliem valdīšana Anglijas virsvadībā nebija godkāribu pārāk stimulējoša, taču visai patikama un ērta: Anglija maksāja, tā ar saviem ierēdņiem kārtoja ārlietas, angļu ģenerāļi apmācija iedzimto karavīrus. Bez Anglijas atbalsta Abdallah savā tuksneša stūrī vispār nemaz nebūtu spējis pastāvēt.

Šai sakarībā jau faktiski nekas nemainījās arī pēc tam, kad 1946. gadā Jordanija oficiāli ieguva neatkarību. Tāda pati viņa bija arī 1953. gadā, kad karalis Huseins iemantoja troni. Kādēļ gan lai tas būtu citādi, ja pats Huseins bija iemantojis angļisku audzināšanu, absolvēdams Harrow kolledžu pie Londonas. Jauno karali nemaz netraucēja viņa angļu padomdevēji. Taisni otrādi — tam šķita, ka daudz patikamāk ir baudīt dzīvi Parīzes uzdzīves lokāļos, piedalīties totalizātora spēlēs vai pavizināties ar jautrām, vēlīgām kurtizānēm Nicas un Monako pludmalēs. Dzīve sita augstu vilni. Varbūt Huseins vēl ilgi būtu tiksmināījies ši viļņa galotnē, ja ēģiptietis Naseŗs neaiztriektu prom karali Faruku un nesāktu sludināt arabu nacionālismu, kas aizrāva arī daudzus Huseina armijas jaunos virsniekus. Karalis nojauta, ka pienācis arī viņa laiks atbrīvoties no Anglijas virskundzības un drošu roku viņš izraidīja lidzšinējo armijas šefu — angļu ģenerāli Glubb Pašā 24 stundu laikā no valsts. Arabi uzgavilēja drošsirdīgajam valdniekam un Huseins jutās varens. Viņš domāja nopelnījis cieņigu atpūtu un, daudz neinteresēdamies par dailo karalieni Dīnu, kuŗa jau tik un tā bija nepopulāra un ienīsta galma aprindās, nodevās uzdzīves priekiem ar Savienoto Valstu sūtniecības sekretāri Barbaru Gray, vēlāk ar neskaitāmām reiviju meitenēm Ammanā. Karaļa lauliba izira, pildīdama visas pasaules laikrakstu slejas ar trekniem virsrakstiem un suligiem apcerējumiem par Jordanijas karaļa Huseina trakulīgo dzīvi. Bija laiks parādīt nopelnību — karalis uzteica līgumu ar Angliju, kuŗš bija garantējis britiem koncesijas, bet karalim sterliņu mārciņas. Tika noslēgts militārs pakts ar Naseru un valsti izsludinātas parlamenta vēlēšanas. Tās gan izrādījās pirmās un pēdējās, kas Jordanijā līdz šim vispār notikušas. Parlamentu drīz padzina, jo tanī karalis saskatīja dumpīgus elementus.

Kādu laiku viss gāja gludi, bet tad Nasers apvienojās ar Sīriju kopējā Apvienoto arabu republikā, draudēdami tani iekļaut arī Jordaniju. Huseins meklēja atbalstu pie brālēna Feisala, bagātā un šķietami stiprā Irakas valdnieka, noslēgdams ar to kopēju aizsardzības paktu. Atkal bija miers nodibināts, ko Huseins izmantoja mīlas dēkām ar kinozvaigni Barbaru Valentīni. Bet tas turpinājās tikai piecus mēnešus, kad pēkšņi Bagdadē atentātā mira Feisals un ģenerālis Kasims izsludināja Irakas republiku. Izbijies un noskaities Huseins draudēja ar kara gājienu pret Iraku, lai atriebtu savu brālēnu un apspiestu revolūciju, taču spēki bija par vājiem. Viņš telefonēja uz Vašingtonu un Londonu, lūgdams palīdzību, taču rietumnieki bija gatavi aizsargāt Huseinu, bet neiejaukties Irakas lietās. Tā beidzot angļi, ko pats Huseins pirms dažiem gadiem bija lepni padzinis, atkal atgriezās ar naudu un padomiem.

Tagad karalis varēja mierīgi nodoties azartam un daiļām sievietēm, īpaši sava militārā padomnieka pulkveža Gardenera meitai Antuanetei — agrākajai Tonijai viesnīcā „Pie sarkano lauvu." Kādu nakti pats karalis uzrunāja pa radio savu tautu, teikdams: „Dienām un naktīm vientulība ir mocījusi manu sirdi. Tūkstošām drūmu domu ir apēnojušas manu garu. Dažkārt esmu centies savas izjūtas tautai slēpt, taču smaidi manās lūpās bija māksloti. Tagad esmu atradis savu sapņu tēlu un izraudzījis to par savas dzīves līdzgaitnieci. Tās vārds ir Muna el Husein, viņa ir moslemiete, bet nav arabu tautības."

Šīs uzrunas un tai sekojošo kāzu atbalsis arabu zemēs izpaudās neapmierinātībā, bet beduinu teltīs un bēgļu nometnēs draudošā rūkšanā. Karalis pagaidām ir uzvarējis. Tonija ir viņa sieva. Augsti valdnieki un valstu vadītāji tai vēlējuši laimes, daudz laimes. Varbūt šie vēlējumi viņai palīdzēs.

ARĪ ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ
IR PATĪKAMI PAKLAUSĪTIES

LATVIAN MUSIC

EP 45 SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

IZLASIET ŠO PIEDĀVĀJUMU:

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord

EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENITIS, SUDMALIŅAS
Stigu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello

EP 03
CIRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITIŅ' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRIŠI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors

EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STIGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns

EP 05
PLĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JAJA PIEGULĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns

EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE; ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš

EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepe
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klavieres
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets

EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris

EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis

EP 012
DĀRGAKMEŅI —
GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

KĀ ES KĻUVU PAR AKTIERI JAPĀŅU FILMĀS

NĀKOŠAIS MARŠRUTS — BRITU HONG KONGA

Speciālraksts Latvijai Amerikā no Tokio

Tokio (V. B.) — Es atkal esmu ceļā, un šoreiz — uz glezno britu Hong Kongu. Patlaban mēģinu atcerēties pēdējos 5 mēnešus, kuŗus pavadīju Japānā. Šis bija skaists laiks, tādēļ bija sevišķi grūti šķirties no uzlēcošās saules zemes. Neticu, ka jebkur citur pasaulē cilvēki varētu būt tikpat laipni, atklāti un smalkjūtīgi kā Japānā.

Pirmos mēnešus Japānā pavadīju ceļojot, bet drīz manas tūrista gaitas apstājās citu interešu labā, proti, es kļuvu par aktieri japāņu filmās un televizijā. Atgriežoties Tokio, iedraudzējos ar kādu vācieti — Volfgangu Šmitu, kas Vācijā studējis drāmatisko mākslu. Japānā viņš dzīvo jau divus gadus, un līdz šim uzņēmis vairākas filmas par japāņu teātri. Šī iemesla dēļ viņš pazina laudis no filmu pasaules un kādu dienu man atklāja noslēpumu, ka Tokio lielākai filmu studijai vajadzīgs slaids amerikānis, lai japāņu filmām tā piešķirtu interesantāku nokrāsu. Āgents, kam tiku stādīts priekšā, visai neuzticīgi uzlūkoja mani, bet netiku arī noraidīts. „Es jums nekā nesolu, bet pamēģināsim kā ies," svinīgi noteica mans darba devējs.

Jau nākošajā dienā ierados darbā. Mani ietērpa jūrnieka uniformā, ieveda piedūmotā studijā, nosēdināja bārā un iespieda alus glāzi rokā. Filmdirektors pagriezdamies pret mani teica: „Neaizmirstiet, ka jūs esiet galigi piedzēries." Protams, tie bija tīrie meli, bet pēc otrās alus glāzes es jau jutos daudz labākā omā . . . Tā domāja arī aģents, kas mani bija izraudzījis šai lomai. Ar to tad mana filmaktiera karjēra bija atklāta, un vēlāk visai bieži man vajadzēja šādu, jeb līdzīga veida rutīnu atkārtot dažādās japāņu filmās.

Apmēram pēc nedēļas satiku atkal savu aģentu, kas vēlējās noskaidrot, vai protu krievu valodu. Bez vilcināšanās atbildēju, ka esmu dzimis Krievijā, un pavadījis tur savu bērnību. „Varbūt tagad esmu mazliet piemirsis runāt krievu valodu, bet katrā ziņā ne akcentu," uzmanīgi piebildu aģentam. Vēlāk izrādījās, ka loma prasa pēc poļu profesora, bet japāņu uztveŗē tas bija gluži tas pats. Ar šo lomu debitēju televizijas raidījumā, kur pēc „manas sievas" nāves man bija „jāapprec" japāniete. Pamazām mans tips ieguva lielāku apjomu: citreiz vajadzēja būt zaldātam, citreiz — kāršu spēlmanim vai mīlniekam. Reiz kādā šaubīgā krodziņā bija jāuzbrūk lielam, resnam nēģerim un ar papira krēslu „jāsaskaida" viņa pakaušis. Šī izdariba man lieliski izdevās. Drīz pēc tam man bija jābūt bargam zaldātam, kas visai brutāli apietas ar japāņu gūstekņiem. Škobīju muti, rūcu aizsmakušā balsī, grūstīju un spārdīju nevainīgos, un reizēm jutos kā pats Frankenšteins. Tomēr jāatzīstas, ka kaut kā pietrūka, jo vairāk mežonīgas lomas man neuzticēja. Kopsummā, manu ģimi tagad var skatīt 26 japāņu filmās, no kuŗām 6 jau izrādītas televizijā. Kā „vecs filmu veterāns," es tagad zinu daudzus trikus un aizskatuves noslēpumus. Pudeles, kas izšķist uz bandita pieres ir trausla plastika, bet sprāgstošās granātas — iepriekš gridā iemontētas trokšņu un dūmu bumbas. Naudas žūkšņi ir parasti balta papīra pakas, kas tikai no virspuses un apakšpuses nosegtas ar reālām banknotēm. Bez tam, sarežģītākie aktieru dialogi ilgst tikai 5-7 sekundes; pārējais laiks paiet vienās pauzēs. Uzņemot filmas, protams, rodas arī dažas jautrākas lietas. Kādā banketa skatā uz mana šķīvja uzkrita sauja gružu (pa studijas griestiem staigāja apgaismošanas meistari, ref.). Tā man ar ironisku smīnu vajadzēja mieloties pie noputējuša cepeša. Kādā citā televizijas lugā, kur mans draugs tēloja viesmīli — viņa ricībā bija divas šampānieša pudeles. Mēģinājums vilkās turpat 7 stundas. Šajā laikā mans draugs nepārtraukti mēģināja, resp. praktizējās ieliet šampānieti manā glāzē, kuŗu es savukārt praktizēju gaumīgi iztukšot. Kad pienāca pieslēguma moments, ar skābu seju konstatēju, ka mana glāze pildīta ar tīru ūdeni. Tai pat laikā mans draugs izmisīgi rīkojās gar tukšām pudelēm.

Visubeidzot, jūs varbūt gribēsiet zināt, kādi ir japāņu aktieru prieki un bēdas. Visnepatikamākais uzdevums man bija izpilda īsi pirms šķiršanās no Tokio, tēlojot angļu zaldātu vieglā tērpā uniformā — bargi aukstā Fudži kalna tuvumā, kam jācināš tropiskā tuksnesī. Man vajadzēja šaut ar ložmetēju, kas šāga nedarbojās. Šī procedūra bija jāatkārto vismaz desmit reizes, un pie tam — ar visām piedevām, ieskaitot smilšu vētru sejā.

Pēdējā uzstāšanās japāņu filmās notika Hakones tuvumā. Visa nedēļa bija jāpavada luksus viesnīcā, protams, uz filmsabiedrības rēķina. Šajās dienās iepazinu, ka mans bargais filmu direktors pie vina glāzes var būt tīri omuligs dzentlmenis. Deju zālēs, neskatoties uz apaļo vidus apmēru, viņš prot itin „stiligi" demonstrēt ča-ča-ča, un pat ugunīgo kazačoku.

Vaironis Bērziņš.

PASAULES RAIBUMI

Porms dažiem gadiem, kad vecajam Aga Khanam mirstot par viņa pēcnācēju kļuva mazdēls Karims, prese jauno moslemu pasaules garīgo vadoni cildināja kā nopietnu, studijām un kārtīgam dzīves veidam pakļautu jaunekli. Kā tagad zino, Šveicē dzīvojošais Karims Khans tomēr sācis iet nelaika Ali Khana pēdās, flirtēdams ar daiļiem modeļiem un aktrisēm. Savai jaunākai sirdskaralienei Karims nesen no Indijas pārvedis smaragdu un briljantu rotas, kā rēķina, viena miljona franku vērtībā.

★

Anglijas karalienes laulātais draugs princis Filips nesen piedalījies „Svēto un grēcinieku" kluba gadskārtējā dinejā, kuŗā „svētie" ierodas ar baltu, „grēcinieki" ar sarkanu neļķi pogcaurumā. Princis, būdams diplomāts, ieradies izpušķojies ar rozā neļķi.

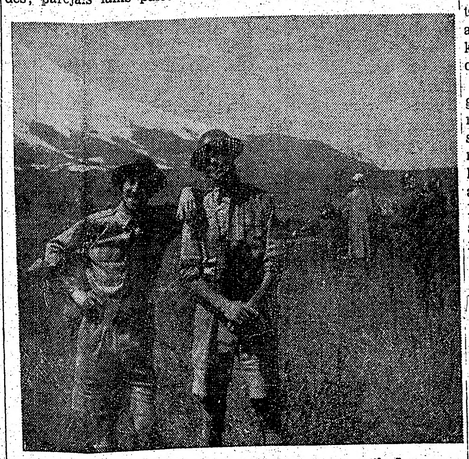

V. Bērziņš tēlo angļu karavīru japāņu filmā.

JAUNATNES IESVĒTE DŽILONGĀ, AU

No kreisās: draudzes pr-ks A. Jaugietis, Daig
E. Kociņš, Lija Vītiņa un Alfonss J

VISĀ PASAULĒ

■ Māc. P. Brencis Memingenā iesvētījis Eriku Bušu, Māru Jenkeviču, Lidiju Tančeri, Verneru Jērinu un Kārli Maskeviču.

■ Eutinas latviešu nelielā sabiedrība šīs mēneša sākumā palielinājusies, jo Norai un Kārlim Pilagieriem radies ģimenes pieaugums — otrais dēls Uģis.

■ No Reinzemes uz Kanadu devies sabiedriskās dzīves aktīvs līdzgaitnieks V. Gavrilovs. Viņš pagaidām uz dzīvi apmeties Edmontonā.

■ DV Dānijas nodaļas valdē atkal par priekšsēdi ievēlēts I. Reitmanis, par vicepriekšsēdi — E. Liepaskalns, kasieri — A. Diedišķis, sekretāru — A. Krastiņš, locekļi — E. Bechšteters. Revīzijas komisijā: E. Damberga, Z. Landavs un V. Peičs.

■ Upsalas universitātes dabzinātņu studijas ar kandidātes grādu beigusi Mirdza Siksna-Krastiņa, bet ķīmijas un mikrobioloģijas studijas, arī ar kand. grādu — Tamāra Buša.

■ Stokholmas zēnu koris diriģenta Erika Ālgorda vadībā devās koncertceļojumā pa Rietumvāciju, Šveici, Austriju un Lichtenšteinu. Kā ērģelnieks līdzi devās arī Andris Vītoliņš.

■ Rudeni Minchenē notiks bēgļu daiļamatniecības izstrādājumu izstāde un pārdošana. Darbi sakāpi jāiesniedz līdz 15. septembrim. Transporta izdevumus segs.

Izstādei ir vairāki mērķi: atgādināt, ka joprojām pastāv bēgļu problēma, lūkot pārdot izstādē pārstāvēto daiļamatnieku darbus un iepazīstināt publiku ar dažādiem tautas mākslas izpausmiem un paveidiem, reizē mēģinot sagādāt nākotnē pasūtījumus no lielajiem universālveikaliem.

■ Rendsburgas stājusi T. G mazgadīgajiem vusies pie vecā

■ Visvaldis D nāts par tech žantu ASV ga

■ Hamburgā, daļā, St. Pauli vienīgais lepra pilsētā — 36 g kis.

Viņš atšķirt saules un nev apmeklēt, izņ un ārstus. V rakstīt arī nev ir pilnīgi izol vēstules uzņ abas māsas.

Jānis Valko gā, apmeklējis g. v. viņš lest nā, kur ievain nokļūst angļu šanas kādu la nēs, tad strād bā un sardžu lauternā.

■ Milvokos, mijas štāba g grafijas daļas Eduards Akm mā.

■ Bij. Latvi ku kursu mili plkv.-ltn. Dāv vienotās Valst

■ Dzimtenē Emilija Brauk

■ Latviešu lijā Kultūras piešķirs goda grāmatās pu lijā dzīvojoš teratūras dar toru vārdus latviešu rak augustā, Mel

Pirmā rindā no kreisās: Zigrida Ingebor ra Pavasaris, Jāna Skarleta Cāzers; otrā

GU ĒNĀ

problēmas.

...āk grezni risinājās karaļa Huseina laulī-
...ardener. Eiropieša ausīm, varbūt, Amma-
...gaviles šķita pietiekami, taču austrum-
...ja tikai mēreni svinētas kāzas. Uzņēmu-
...ais pāris no mošejas atgriežas pilī.

...parūpējās — tam šķita, ka daudz patika-
...a atsaldē- māk ir baudīt dzīvi Parizes uz-
...tagadējā dzīves lokālos, piedalīties totali-
...z par gar- zātora spēlēs vai pavizināties ar
...jautrām, vēlīgām kurtizānēm Ni-
...k atentā- cas un Monako pludmalēs. Dzīve
...ložu svil- sita augstu vilni. Varbūt Huseins
...alis pagu- vēl ilgi būtu tiksminājies šī vil-
...adu vecu- pa galotnē, ja ēģiptietis Naseŗs
...d viņš Je- neaiztriektu prom karali Faruku
...ošejā stā- un nesāktu sludināt arābu nacio-
...tēvam — nālismu, kas aizrāva arī dau-
...ŗš saļima, dzus Huseina armijas jaunos
...tums risi- virsniekus. Karalis nojauta, ka
...un uzbru- pienācis arī viņa laiks atbrīvo-
...m 500.000 ties no Anglijas virskundzības un
...ga no Pa- drošu roku viņš izraidīja līdzšinē-
...ā vaditu jo armijas šefu — angļu ģenerā-
...apskauža- li Glubb Pašā 24 stundu laikā no
...bi vēl so- valsts. Arābi uzgavilēja drošsir-
...neapmieri- digajam valdniekam un Huseins
...gadā Hu- jutās varens. Viņš domāja nopel-
...17 gadu nījis cienīgu atpūtu un, daudz
...troni, jo neinteresēdamies par daļo kara-
...jusās ga- lieni Dinu, kura jau tik un tā
...ja spiests bija nepopulāra un ienīsta gal-
...aunā Hu- ma aprindās, nodevās uzdzīves
...a no vērti- priekiem ar Savienoto Valstu
...kyadrāt- sūtniecības sekretāri Barbaru
...ilts ar re- Gray, vēlāk ar neskaitāmām re-
...m klejoja viju meitenēm Ammanā. Karaļa
...00.000 jau lauliba izira, pildidama visas pa-
...tam vēl saules laikrakstu slejas ar trek-
...ap 500.000 niem virsrakstiem un sulīgiem
...no na- apcerējumiem par Jordanijas ka-
...pūlēm iz- raļa Huseina trakuligo dzīvi. Bi-
...ieciešamos ja laiks parādīt nopietnību — ka-
...aktus. Vi- ralis uzteica līgumu ar Angliju,
...nabadzīgi kurš bija garantējis britiem kon-
...umtes un cesijas, bet karalim sterliņu mār-
...vēderiem. ciņas. Tika noslēgts militārs
...no tiem ir pakts ar Naseru un valsti izslu-
...klausītos dinātas parlamenta vēlēšanas.
...os ik die- Tās gan izrādījās pirmās un pē-
...par angļu dējās, kas Jordanijā līdz šim
Apvieno- vispār notikušas. Parlamentu
...ieku. driz padzina, jo tani karalis sa-
...odibinājās skatīja dumpīgus elementus.
...ra, kad le- Kādu laiku viss gāja gludi,
...edis Lau- bet tad Nasers apvienojās ar Si-
...ošās arābu riju kopējā Apvienoto arābu re-
...ciņā pret publikā, draudēdami tani iekļaut
...roja Vāci- arī Jordaniju. Huseins meklēja
...atbalstu pie brālēna Feisala, ba-
...nu šeichs gātā un šķietami stiprā Irakas
...Huseins — valdnieka, noslēgdams ar to ko-
...valdnieks, pēju aizsardzības paktu. Atkal bi-
...pravieša ja miers nodibināts, ko Huseins
...eis un ne- izmantoja mīlas dēkām ar kino-
...aidnieks. zvaigzni Barbaru Valentini. Bet
...s savā va- tas turpinājās tikai piecus mē-
...z sapnoja nešus, kad pēkšņi Bagdadē aten-
Nasers — tātā mira Feisals un ģenerālis
...dibināša- Kasims izsludināja Irakas re-
...psolija, ja pubiiku. Isbijies un noskaities
...ikiem pa- Huseins draudēja ar kara gājie-
Pēc kara nu pret Iraku, lai atriebtu savu
...savus so- brālēnu un apspiestu revolūciju,
...o Turcijas taču spēki bija par vājiem. Viņš
...alija Fran- telefonēja uz Vašingtonu un Lon-
...ābuja Siri- donu, lūgdams palīdzību, taču
...Iraku, Jor- rietumnieki bija gatavi aizsargāt
Vecajam Huseinu, bet neiejaukties Irakas
...as cits ne- lietās. Tā beidzot angļi, ko pats
...u noteiku- Huseins pirms dažiem gadiem bi-
...m uzņem- ja lēmis padzinis, atkal ātgriezās
...išanu zem ar naudu un padomiem.
...isals dabū- Tagad karalis varēja mierīgi
— Jorda- nodoties azartam un daiļām sie-
...nucās par vietēm, īpaši sava militārā pa-
Huseins domnieka pulkveža Gardenera
...kās sānus, meitai Antuanetei — agrākajai
Mekā, no Tonijai viesnīcā „Pie sarkano
...z padzina lauvu." Kādu nakti pats karalis
...bn Sauds. uzrunāja pa radio savu tautu,
...išana An- teikdams: „Dienām un naktīm
...ija godkā- vientuļība ir mocījusi manu sir-
...a, taču vi- di. Tūkstošām drūmu domu ir
...a: Anglija apēnojušas manu garu. Dažkārt
...ierēdniem esmu centies savas izjūtas tau-
...u ģenerāļi tai slēpt, taču smaidi manās lū-
...kāravīrus. pās bija māksloti. Tagad esmu
...a Abdallah atradis savu sapņu tēlu un izrau-
...vispār ne- dzijis to par savas dzīves līdz-
...stāvēj. gaitnieci. Tās vārds ir Muna el
...tiski nekas Husein, viņa ir moslemiete, bet
...tam, kad nav arābu tautības."
...oficiāli ie- Šis uzrunas un tai sekojošo kā-
...e pati viņa zu atbalsis arābu zemēs izpau-
...kad karalis dās neapmierinātībā, bet beduīnu
...oni. Kādēļ teltīs un bēgļu nometnēs drau-
...di, ja pats došā rūkšanā. Karalis pagaidām
...is angliski ir uzvarējis. Tonija ir viņa sieva.
...tams. Har- Augsti valdnieki un valstu vadī-
...onas. Jau- tāji tai vēlējuši laimes, daudz
...aucēja viņa laimes. Varbūt šie vēlējumi viņai
...aisni otrādi palīdzēs.

JAUNATNES IESVĒTE DŽILONGĀ, AUSTRĀLIJĀ

No kreisās: draudzes pr-ks A. Jaugietis, Daiga Vītiņa, māc. E. Kociņš, Lija Vītiņa un Alfonss Jaugietis.

VECĀ STRĒLNIEKA PIEMIŅAI

VILIS MAIZĪTIS PIEVIENOJIES ZVAIGŽŅU PULKIEM

Tā bija likteņa sava veida nežēlība, ka Vilis Maizītis bija pēdējos gados atrauts no latviešu strēlnieku lielākiem nogrupējumiem, jo tieši strēlniekiem, to cīņai bija aizvien pukstējusi viņa sirds. Ilgus gadus Vilis Maizītis bija Latv. strēlnieku b-bas centrālās valdes sekretārs un aizvien bija īstais virs īstajā postenī. Nebija nevienas strēlnieku lietas, par kuŗu viņš nebūtu līdz cīnījies un nebija neviena strēlnieka, kuŗu viņš savā laikā nebūtu, pēc tā mūža gaitu noslēgšanās, pavadījis pēdējā gaitā. Strēlnieku goda sardzi Brāļu kapos komandēja Dirikis, bet izvadīšanas ceremoniju vadīja Maizītis.

Vācu okupācijas laikos Maizītis darbojās sab. lietu departamentā un vadīja arī sab. darbinieku apbedīšanas ceremoniālu. Aspazijas izvadīšanas laikā bija notikušas nacionālas demonstrācijas un to atskaņas mūsu laikrakstā vēl pārrunāja pirms dažiem gadiem, kad V. M. polemizēja ar vienu no to laiku direktoriem. Arī šī polemika rādīja, cik stipri un satraukti vēl arvien sit Vilja Maizīša sirds.

Nu tā stājusi pukstēt. Aizgājušā tēlu, cīņas un darbus aizvien atcerēsies latviešu strēlnieku, kā arī citu cīnītāju un patriotu saime. Laika vēji vēl ilgi liks mūsu piemiņas smilšu saudjām atsisties pret viņa tālo kapa vietu.

E. M.

JAUNS ASV PANĀKUMS IZPLATĪJUMĀ

Gaidot jūlija vidū izraudzīto dienu — 16. jūliju, — kad ASV paredz izlidināt pasaules telpā savu otro astronautu īpaši konstruētā kabinē, nevaram paiet garām nepieskaroties tuvāk pēdējiem sasniegumiem telpas iekarošanas attīstībā.

Š. g. 29. jūnija agrā rīta stundā no raķešu bazes Cape Canaveral Floridā, ASV kara flotes līdkermeņu speciālistiem izdevās izlidināt izplatījumā un ievirzīt orbitā pirmo satelitu, kas apgādāts ar atomspēka baterijām. Ar to ASV aizsteigusies krietnu soli priekšā Pad. Savienībai, kas vēl tikai šādas iespējas noskaidrojot.

Lai gan starptautiskās sadarbības laiks izplatījuma pētīšanā pagājis, un katrā pusē par mēģinājumiem pasaules telpā vaida lielāka vai mazāka slepenība, par šo ASV panākumu tomēr krietni daudz svarīgu un interesantu faktu, ar atbildīgo personu atļauju, nodoti arī atklātībai.

Kā zināms, minētais izlidinājums pieder ASV kara flotes mēģinājumiem ar „Transit" sateliti, lai noskaidrotu un izveidotu īpašu līdkermeņu sistēmu izplatījumā, kas atvieglotu kuģiem orientēšanos. Paredz, ka tādā kārtā kuģiem jūrā būs iespējams ieturēt ļoti, pat „neparasti" precīzu ceļu, pie tam domā, ka atomspēka elektrības ražotājus sa... arī lietot jau nākamā gadā, kā šai „Transit" virknē, tā ar... „Surveyor" projektā.

Izlidinājums panākts ar bieži pieminēto „Thor Able Star" divpakāpenisko raķeti, kas, pieslieta pie izlidinājuma gultņa, sniegtos pāri 8 stāvu celtnei, 24 m augstumā. Šīs raķetes jauda tik spēcīga, ka vienā grūdienā pasaules telpā izmesti četri ķermeņi, proti, trīs sateliti un augšējās pakāpes čaula, 1622 mārciņas kopsvarā (vairāk kā pustonna). Tiklīdz raķetes galva nonākusi paredzētajā augstumā un ievirzījusies orbitā, atraisījušās īpašas atsperes, izmetot vienu pēc otra trīs satelitus. Tiem četri radio raidītāji, pie kam divi saņem elektrību no atomspēka baterijas.

Visi trīs sateliti aplo apmēram no vienādu orbitu, tuvākajā vietā turcties 880 km no zemes virsas, bet tālākajā — atraujoties līdz 1366 km. „Trijotnīti" priekšā skrej arī nelielām bungām līdzīgais, sešpadsmitstūrainais „Injun", kas mēro kosmiskās radiācijas intensitāti Van Allena joslās. Tam seko ovālais „Greb", kuŗa uzdevums uztvert saules izstaroto Rentgena staru jeb „x" staru stiprumu.

Blakus atoma kodola baterijas iesaistīšanai izplatījuma lidkermeņos, pirmo reizi kosmosa iekarošanas vēsturē atzīmējams arī otrs panākums, proti, ar vienu raķeti izmest telpā vairākus lidkermeņus, tā panākot krietni lielus ietaupījumus tīri materiālā ziņā, kā arī paverot iespējas tālākiem pēt jumiem ar vairākiem satelitiem vienā orbitā.

VIŅI DZIEDĀS TORONTO

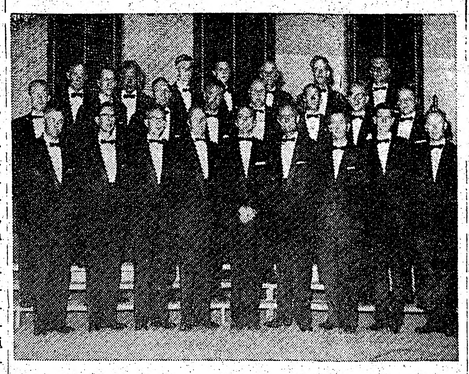

KALAMAZŪ DV VĪRU KORIS

Koris nodibināts 1956. gadā un pirmais mēģinājums bijis 1. decembrī. Dziedājis daudzos laicīgos un garīgos sarīkojumos gan latviešu, gan cittautu klausītājiem. Sniedzis divus patstāvīgus koncertus Kalamazū, kā arī citās pilsētās; kuplinājis draudzes dievkalpojumus un aktus, piedalījies 2. vispārējos dziesmu svētkos, novada dziesmu svētkos un visās kopējās DV dienās.

Korim ir atsevišķa valde, kas kārto darbību. Kora diriģents — Jānis Zuika, priekšnieks — Jānis Vaseris. Kora sastāvs: tenori: Arnolds Ozols, Jānis Karlsons, Valteris Vigants, Ojārs Puriņš, Paulis Jansons, Jānis Zuika (jun.), Jānis Vigants, Jānis Vaseris, Roberts Zaķis, Jānis Kalniņš, Alfrīds Kajaks, Jānis Auzons, Alfrēds Mīnka. Basi: Alfrēds Baškers, Kārlis Kazeks, Vilhelms Šmits, Arvids Tālmaks, Rūdolfs Jankavs, Viestarts Aistars, Jānis Zumburs, Voldemārs Osis, Alberts Ūdris, Voldemārs Kalniņš, Žanis Balcers, Jānis Melnūdris.

VISĀ PASAULĒ

Māc. P. Brencis Memingenā iesvētījis Eriku Bušu, Māru Jenkevicu, Lidiju Tančeri, Verneru Jēriņu un Kārli Maskevicu.

Eutīnas latviešu nelielā draudzīte šī mēneša sākumā palielinājusies, jo Norai un Kārlim Pilagieriem radies ģimenes pieaugums — otrais dēls Uģis.

No Reinzemes uz Kanadu devies sabiedriskās dzīves aktīvs līdzgaitnieks V. Gavrilovs. Viņš pagaidām uz dzīvi apmeties Edmontonā.

DV Dānijas nodaļas valdē atkal par priekšsēdi ievēlēts I. Reitmanis, par vicepriekšsēdi — E. Liepaskalns, kasieri — A. Diedišķis, sekretāru — A. Krastiņš, locekļi — E. Bechšteters. Revīzijas komisijā: E. Damberga, Z. Landavs un V. Peičs.

Upsalas universitātes dabzinātņu studijas ar kandidātes grādu beigusi Mirdza Siksna-Krastiņa, bet ķīmijas un mikrobioloģijas studijas, arī ar kand. grādu — Tamāra Buša.

Stokholmas zēnu koris diriģenta Ērika Ālgorda vadībā devās koncertceļojumā pa Rietumvāciju, Šveici, Austriju un Lichtenšteinu. Kā ērģelnieks līdzi devās arī Andris Vītoliņš.

Rudenī Minchenē notiks bēgļu daiļamatniecības izstrādājumu izstāde un pārdošana. Darbi skatei jāiesniedz līdz 15. septembrim. Transporta izdevumus segs.

Izstādei ir vairāki mērķi: atgādināt, ka joprojām pastāv bēgļu problēma, lūkot pārdot izstādē pārstāvēto daiļamatnieku darbus un iepazīstināt publiku ar dažādiem tautas mākslas izpaudumiem un paveidiem, reizē mēģinot sagādāt nākotnē pasūtinājumus no lielajiem universālveikaliem.

Rendsburgas nometni nesen atstājusi T. Garnele ar saviem mazgadīgajiem bērniem un devusies pie vecākā dēla uz ASV.

Visvaldis Dzelzkalns paaugstināts par tehnisko spēku virsseržantu ASV gaisa spēkos Eiropā.

Hamburgā, Tropu slimību nodaļā, St. Pauli slimnīcā ārstējas vienīgais lepras slimnieks visā pilsētā — 36 g. v. Jānis Valkovskis.

Viņš atšķirts pilnīgi no ārpasaules un neviens viņu nedrīkst apmeklēt, izņemot divas māsas un ārstus. Valkovskis nedrīkst rakstīt arī nevienu vēstuli un tā ir pilnīgi izolēts. Nepieciešamās vēstules uzņēmušās uzrakstīt abas māsas.

Jānis Valkovskis dzimis Kuldīgā, apmeklējis tur ģimnaziju. 19. g. v. viņš iestājas Latviešu leģionā, kur ievainots. Kara beigās nokļūst angļu gūstā. Pēc atbrīvošanas kādu laiku dzīvojis nometnēs, tad strādājis auto rūpniecībā un sardžu vienībās Kaizers-lauternā.

Milvokos, ASV, miris bij. Ar mijas štāba ģeodēzijas un topografijas daļas pr-ks pulkvedis Eduards Akmentiņš, 76 g. vecumā.

Bij. Latvijas armijas virsnieku kursu militārais audzinātājs, plkv.-lt. Dāvids Veiss miris Satvienotās Valstīs.

Dzimtenē mirusi zobārste Emilija Braukšs, dz. Freimanis.

Latviešu apvienības Austrālijā Kultūras fonds arī šogad piešķirs goda balvas par 1960. g. grāmatās publicētajiem Austrālijā dzīvojošo rakstnieku daiļdarbiem un pārdomām. Godalgoto autoru vārdus paziņos Austrālijas latviešu rakstnieku dienās, 17. augustā, Melburnā.

JAUNATNES IESVĒTE KALAMAZŪ

Pirmā rindā no kreisās: Zigrida Ingeborga Mazurkeviča, Merija Jirgensons, Zinta Vikorija Zeltiņš, mācītājs A. Piebalgs, Māra Pavasaris, Jāna Skarleta Cāzers; otrā rindā: Gundars Kārlis Zentelis, Andrejs Kārlis Kalnājs, Egils Kronlinš, Aivars Jānis Melkus, Jānis Ģirts Ķesteris.

Savienotas VALSTIS

NUJORKA

I. Nicis Bruklinā gatavo jaunu Latvijas karogu, ko nodos Nujorkas latviešu ev.-lut. draudzes bērnu nometnei. Tā šovasar iegādājās jauno ASV 50 zvaigžņu karogu un bija vajadzība arī pēc jauna Latvijas karoga, lai abi būtu viena lieluma. Karogu pirmo reizi uzvilks svētdien, 16. jūlijā.

Māc. R. Zariņš kopš 10. jūlija atrodas bērnu vasaras nometnē Katskilos, kā audzinātājs; māc. O. Gulbis ir nometnes vadītājs, bet māc A. Ozols, ar 11. jūliju, atvaļinājumā uz 2 nedēļām.

Bērnu vasaras nometnes vajadzībām pasūtinātas divas lielās dzīvojamās teltis, ko tuvākās dienās uzstādīs, lai rastu vairāk iespējas bērnu novietošanai otrā periodā.

21. jūlijā ar lidmašīnu no Vācijas, Nujorkā sagaida ierodamies jaunu iecelotāju ģimeni — Kārli Maskevīču ar sievu un diviem bērniem. Šai ģimenei galvojumu devis māc. R. Zariņš. Draudzes namā pašreiz uzturas pagājušā mēnesī ielaukušā latviešu ģimene, kas ar 1. augustu pāriet savā dzīvoklī.

BAFALO

South Park vidusskolu, ar tiesībām iestātīties universitātē, šogad beidza Zinta Alka, iegūstot $3.200,- stipendiju Bafalo universitātē, kur viņa studēs fizisko terapiju. Par aktivitātēm visās skolas organizācijās direktors Dr. Hayes pasniedza Zintai skolas goda medaļu.

Katolu draudzes priekšnieka Antona Mikuļa ģimene pārcēlusies jauniepirktajā mājā, 405 Parkdale, un viņu telefons ir: TT 4-6858.

Stārķis apciemojis Jāņa un Kitijas Treimaņu ģimeni, atnesot otro dēlu, Richardu Leo.

Bafalo atgriezusies nel. plkv. Cepliša dzīves biedre, kas apceļojusi Vāciju, Šveici un Franciju, lielāko daļu nodzīvojot pie vedeklas un mazdēla Kopenhāgenā.

MINEAPOLE

Daugavas Vanagu apvienības Minesotā teātŗa kopas pilnsapulci vadīja J. Melbārdis, protokolēja Ilze Miķelsone-Vesey. Zinojumu par pagājušā gada darbību sniedza administrātors I. Stūrnieks; notikušas 4 teātŗa izrādes, 2 Mineapolē, 1 Linkolnā un 1 Demoinā. Protams, daudzas ieceres nav piepildījušās. Samazinājies arī teātŗa apmeklētāju skaits. Kases pārskatu sniedza J. Melbārdis. Izdevumi segušies ar ieņēmumiem, dodot arī nelielu atlikumu, ar kuŗu pietiks nākamās lugas sagatavošanai. Plašas pārrunas izraisīja režisora jautājums. Izteica domas, ka administrātoram un režisoram, ja vien iespējams, nevajadzētu spēlēt lugā līdz, lai pilnīgāk varētu nodoties lugas iestudēšanas un izrādes vadīšanas darbiem. Tāpat dzīvas pārrunas notika jautājumā par repertuāra izvēli. Tikai pāris kopas dalībnieki domāja, ka priekšroka dodama nopietna satura lugām. Vairākums izteicās par labu viegla satura lugām, un vispār bija nomanāms, ka teātŗa kopa savu turpmāko darbību vēlas virzīt pa mazākās pretestības ceļu . . .

Par administrātoru no jauna ievēlēja I. Stūrnieku, bet valdē P. Skurupiju, A. Pakalnu, Melitu Stūrnieks. Jānis Melbārdis, kuŗš kopas valdē ienāk kā DV apvienības pārstāvis, arī turpmāk pildīs kasiera pienākumus. Valdes kandidātos palika N. Videniece. Sapulci slēdzot, DV apvienības Minesotā priekšnieks Valters pateicās teātŗa kopas dalībniekiem par svētīgo darbu latviskās gara kultūras druvā un novēlēja nepagurt arī turpmāk.

E. T.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

Guntis Brunis beidzis Western Mičiganas universitāti, Kalamazū, ar bakalaura gradu inženierzinātnēs un saistījies darbā savā speciālitātē Battle Creek pilsētā.

Jānis Zalāns iepircis ģimenes māju pilsētas dienvidrietumu daļā, un viņa jaunā adrese 3081 Collingwood S. W.

Jauniešu iesvētes dievkalpojums notika latviešu ev.-lut. Vienības draudzē, kad spredīki teica māc. J. Lazda un dievkalpojumu kuplināja ar solo dziesmām E. Reinvalde no Kalamazū un A. Liepiņa no Klīvlendas, bet ērģeles spēlēja Ed. Grīnvalds, jun. un J. Krigens no Oregonas. Šinī dienā arī iesvētīja J. Krigena meitu Dainu. reizē ar viņas māsīcu, Vienības draudzes ērģelnieci, Laimu Stedi. Pārējie iesvētītie bija: Ilze Ariņa, Ventis Ariņš, Justs Grīnvalds, Jānis Kalniņš, Varis Kļaviņš un Ināra Rozīte. Iesvētāmie bija dāvājuši savas baznīcas ārienes rotāšanai 6 sarkanus un 2 baltus krāšņu rožu dēstus, kas viņu goda dienā ziedēja visā krāšņumā. Pie dievnama un viesībās daudziem bija ilgi neredzētas tikšanās ar cieminiem no Čikagas u.d.c. tālām pilsētām.

Mums pašiem ALA's 10 gadu jubilejas kongress Sav. Valstu galvaspilsētā, Vašingtonā, jau tā kā piemirsies, bet to gluži labi atceras viens otrs no vietējiem jaudīm, kam toreiz gadījies būt Shoreham. visnīcā un laviešus vērot vai ar tiem saskarties. „Latvija Amerikā" korespondentam Grand Rapidos šinis dienās bija nejauša tikšanās ar kādu amerikāni, kas ALA's kongresa laikā bijis apmeties minētā viesnīcā, seviški jūsmojot par mūsu zelteņu tautas tērpiem. Šis amerikānis, tagad būdams krietni gados, savā laikā beidzis Harvardas universitāti, vēlējās zināt, cik liela grupa esam Savienotās Valstis, kādas mūsu organizācijas, draudzes, kāds mūsu noskaņojums iepretim Pad. Savienībai, u.t.t.

Grand Rapidu latviešu biedrības sporta kopas vadība un sportistu saime izsaka sirsnīgu, latvisku paldies visiem tiem, kas sekmējuši kopas basketbola komandas braucienu uz ASV finālspēlēm volejbolā un basketbolā, Bostonā, sniedzot morālu un materiālu atbalstu, bez kuŗa šīs tālais brauciens nebūtu reālizejies. Jo seviški sportisti un sporta darbinieki tencina labvēļus: latv. auto darbnīcas vaditāju A. Krūmiņu, Grand Rapidu latv. biedrību, Grand Rapidu un apkārtnes latv. ev.-lut. draudzi, Korporāciju kopu, korporāciju Patria, Daugavas Vanagu apvienību, Lettonijas kopu Mičigenā, Vienības draudzi un visus citus, kas veicinājuši loterijas labu izdošanos. Sportisti sagaida arī jo kuplu cieminu pulku uz gadskārtējo sportistu balli, 29. jūlijā, Morton House viesnīcā.

Grand Rapidu akadēmiskās kopas gada sapulce notika 9. jūlijā, Hestingā, Grīnvaldu ģimenes mājā. Sapulce izraudzīja valdi, veltot uzticību līdzšinējiem: A. Grīnvaldei, J. Ziediņam un V. Bušai. Referātu par temu „Tautas gods" nolasīja agr. K. V. Liepiņš, kuŗam sekoja ļoti spraigas un dzīvas debates. Akadēmiskā kopa uzņēmusies šoruden Grand Rapidos rīkot Latvijas universitātes dibināšanas atceres dienas svinības. Kopā par biedri uzņemts P. Lazda.

V. Z.

ASV BAZNĪCĀS

Nujorkas ev.-lut. draudzei Betlemes baznīcā dievkalpojumi svētdienās sāksies jau priekšpusdienā.

Svētdien, 16. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā prāvests K. Birznieks no Filadelfijas, pl. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. R. Zariņš.

Džamaikā, Friportā un Beišorā vasarā dievkalpojumi pārtraukti. Toties katru svētdienu, plkst. 11 dievkalpojumi draudzes lauku īpašumā, kur svētbrīži arī trešdienu vakaros un katra perioda beigās t. s. svecīšu vakari.

Draudzes lauku īpašumā katru svētdienu, pl. 11 brīvdabas dievkalpojumi: 16. jūlijā māc. R. Zariņš, 23. jūl. māc. O. Gulbis, 30. jūl. māc. O. Gulbis.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Cīņas draudzei, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 16. jūlijā, plkst. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

Losandželosā (Dienvidkalifornijas ev.-lut. daudzē, 2450 Griffin Ave., L. A. — 31) nākošais dievkalpojums:

Svētdien, 16. jūlijā, plkst. 11.00 no rīta. Māc. E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes jauniešu sanāksme.

Svētdien, 30. jūlijā, plkst. 11.00 dievk. Māc E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu sanāksme baznīcas zālē ar kafijas galdu un māc E. Caunes referātu: „Dāmu komitejas darba problēmas. Visi aicināti.

LASĪTĀJU vēstules

PATS SEVI SODĪT NEVAR

Mūsu laikrakstā 1. jūlijā, rakstā „Miertiesnesis pats sev priekšā sodu" teikts, ka kādreiz Latvijā kāds miertiesnesis sodījis pats sevi ar Ls 10,- par zvejošanas noteikumu pārkāpšanu.

Patiesības labā jāpaskaidro, ka ne Latvijā, ne citā kādā tiesiskā valstī tiesneši paši sevi nevar ne tiesāt, ne sodīt. Ja lietā izrādās iemaisīts pats tiesnesis, tam nekavējoši jānodod lietas iztiesāšana citam, kas tad par minēto pārkāpumu varētu saukt pie atbildības un tiesāt vainīgos. Praktiski tas Latvijā šinī gadījumā bija jādara tā, ka miertiesnesis, saskatidams iemaisītu lietā arī sevi, nekavējoši nodod lietu apgabaltiesai, kas tad nozīmē lietas iztiesāšanai citu miertiesnesi.

Mag. iur. E. Lapiņš.

KO SĒJ, TO PLAUJ

Šo latviešu sakāmvārdu derētu atcerēties tiem, kas nesaņem gaidītās laipnās atbildes uz saviem apsveikumiem jaunievēlētiem valdības locekļiem, ja apsveicēji pirms vēlēšanām atklāti simpatizējuši pretējās partijas kandidātiem.

Nav domājams, ka attiecīgā politiskā pārliecība pāris mēnešos kādam varētu tiešām mainīties, ka nesenie pretējās partijas stutētāji būtu pārvērtušies, tāpēc nav ko brīnities un pārmest, ja apsveicamie to redz un saprot.

E. L., Grand Rapidos.

VARENIE VĀRDI, KAUTRĪGIE DARBI

ASV prezidenta amata kandidāts, bij. viceprezidents Niksons izteicies, ka ASV pirmo reizi tāda valdība, kas varena vārdos, bet kautrīga darbos. —

Kā jau sen ir zināms — runāšana ir viens, darīšana otrs. Tomēr jācer, ka sekos arī darbi, jo galu galā, kā jau vecajā lielromāņā, ko brāļi Kaudzītes pieticīgi nosauc par stāstu — „Mērnieku laiki" teikts, ka runas viriem spēks rokā— ko tie nospriež, tas paliek.

Kas gan varētu stāties ceļā pasaules varenākās lielvalsts, ASV, valdībai tās nodomu īstenošanā! Tāpēc, lai top!

Vērotājs.

Vai inflācija grauž

JŪSU IETAUPĪJUMUS?

Cenām kāpjot augstāk un augstāk, inflācija šīs dienas dolaru var padarīt daudz mazvērtīgāku nākotnē.

Padomājiet par līdzdalību ieguldījumu fondos, kas ļauj Jūsu naudai darboties vienlaicīgi daudzos augstvērtīgos uzņēmumos, kļūstot par šo uzņēmumu līdzīpašnieku. Jūs būsiet pārsteigti, cik tas vienkārši izdarāms.

Pieprasiet informāciju par risku, cenām un priekšrocībām mūsu Latviešu nodaļai. Visi paskaidrojumi latviešu un angļu valodās par brīvu un Jums nesaistoši.

UNITAS INVESTORS DIV. WILLIAM JENNINGS & CO., INC.

46 West Clinton Ave., Tenafly, New Jersey.

Tel.: New Jersey LO 7-3580

New York CH 4-2629.

Uzvārds: .....

Adrese: .....

.....

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNIECĪBĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W., 2.

Tel. BAYwater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS PARAUGEKSEMPLĀRI.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 13 istabu — četru dzīvokļu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, ķieģeļu garāža. Kopēja cena $24.500.-, iemaksa $3,500.-. Atlikums uz vienu, atklātu, ar mazām atmaksām, 15-gadīgu obligāciju

PLAYTER RAJ.: Atsevišķa 2-stāvīga 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens - eļļas apkure, ķieģeļu garāža. Kopēja cena $18,900.-, iemaksa $2.900.-. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

DANFORTH - JACKMAN: 6 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopējā cena $14.900.-, iemaksa $1.900.-. Atlikums uz jaunām un izdevīgām 10 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

Bokseri ari cilvēki

AMERIKĀŅU ĪSSTĀSTS

Kids Dusarts pacēla galvu. Viņš gulēja garšļaukus uz masāžas galda, laudams Maksvella stiprajām rokām sevi apstrādāt. Telpā oda pēc eļļas un sviedriem, pārmaiņus arī svaigas krāsas, ar kuru nesen bija iztrieptas masīvā bunkura sienas zem plašas sporta halles. Tur augšā drūzmējās skatītāji, smagiem soļiem ribinādami grīdu, ēdalami un trokšņodami, boksa sacīkšu sākuma gaidās. Citi vingrinājās svilpošanā un uzmudinošos izkliedzienos. Visa šī skaļā kņada spiedās cauri biezajām betona sienām un pat cienīgi būvētām dzelzs durvīm, kuras šķira masāžas telpu no ģērbtuves.

Kids Dusarts visu laiku bija gulējis mierīgi, bet tagad viņš pēkšņi ierunājās: „Paklausies, Maksi!"

Negribīgi masētājs pavērās savā pacientā, gan nepārtraukdams roku darbošanos: „Kas ir, Kid?"

—„Maksi, vai tu nebūtu tik laipns piezvanīt uz Patrika hospitāli un pajautāt . . ."

—„Nē," Maksvels pārtrauca, „tu nedrīksti tagad domāt par blakus lietām. Galvenais ir tev priekšā stāvošā spēkošanās ar Chiaffino." Šie vārdi bija teikti visai bargā un noteiktā tonī, kuru gan runātājs centās beigās mīkstināt, piemetinot: „Pēc stundas viss būs garām, varbūt pat drīzāk, ja pacentīsies tām Chiaffino pamatīgi sadot." Viņš turpināja masāžu, vēl atkārtodams: „Tagad tu nedrīksti par citu neko domāt!"

—„Tev viegli runāt, Maksi!", mēģināja bilst Dusarts. „Tā nav tava sieva."

Maksvels paņēma eļļas trauciņu, iezieda rokas un, turpinādams knaibīt plecu muskuļus, runāja:

„Tu zini, Kid, ka Džēnu es cienu, bet . . . pie velna, tev jādomā tikai par Chiaffino. Un atceries, ka jāmēģina trāpīt tam pa aknām. Galva viņam sasodīti cieta. Kā rieksts. Tur nav nozīmes tēmēt. Bet aknas ir jūtīgākas."

—„Zinu, Maksi, to tu man esi centies stāstīt jau vismaz simts reizes. Bet, piezvani, lūdzu . . . Neziņa mani beidz nost. Tā ir sliktāka par nepatikamu ziņu."—

Maksvels nopūtās. „Nu, labi, nebūšu jau gluži necilvēks." Viņš apskaloja eļļotās rokas un izsteidzās pie telefona, vēl iebilstdams: „Zinu un saprotu, ka neziņa tevi moca un tā var kļūt likteniga satiekoties arēnā ar Chiaffino. Tikai tamdēļ esmu ar mieru piezvanīt. Principā arvien izvairos bokseŗus pirms cīņas satraukt. Istam bokserim allaž jābūt aukstasinīgam un cietam kā dzelzi."

Maksvels bija prom. Dusarts palika uz masāžas galda guļam. Viņš atbalstīja galvu rokām, raudzījās uz dzelzs durvīm un klausījās ārpuses troksnos. Pa laikam kādi soļi tuvojās pa gaiteni, taču visi tie aizgāja masāžas istabai garām. No sporta halles atbalsojās ļaužu čaloņa, svilpieni un kāju švikstoņa.

Kids centās domāt par Chiaffino, taču tas neizdevās, jo gara acu priekšā viņš redzēja sāpes... Kādēļ gan sievietēm tik gauži jācieš, iekāms dāvāt dzīvību kādam pēcnākamam.

Tad Kidam ienāca prātā viņa pretinieks Chiaffino. Tas bija vēl jauns un neprecējies. Viņš varēja būt brīvs un bezrūpīgs. Tā tad nevienlīdzīga cīņa. Bet veltīgi būtu izkliegt savas skumjas un sirds nemieru. Par to neviena punkta nedotu publika un vēl mazāk sacīkšu tiesneši. Boksa cīņā uzvaru izsvēra vienīgi belzieni...

Ienāca Maksvels. Kids iekārtojās ērtāk uz galda, pieceldams ķermeņa augšdaļu uz elkoņiem. Jā, tas bija patiesi Maksvels. Un viņš priecīgi smaidīja, rādidamies pacilāts un apmierināts:

— „Viss kārtībā, Kid!"jau pa gabalu sauca Maksvels. „Apsveicu! Veselīga meitiņa." Iekāms Dusarts paspēja ko ievaicāties, masieris turpināja: „Un Džēna jūtas labi. Viņa liek tevi sirsnīgi sveicināt un solās turēt īkšķus."

Dusarts ievilka elpu dziļāk. „Vai tu ar viņu personīgi runājies?" —

—„Taču nē. Bet māsiņa bija laipna un man visu pastāstīja. Nu, un kā tu jūties?" —

Piecēlies no masāžas galda, Kids atbildēja: „Lieliski! Zini, Maksi, esmu gluži neprātīgi laimīgs! Meitene! Burvīgi! Patiesībā mēs abi ar Džēnu kļusībā vēlējāmies meiteni. Dosim viņai Laurīnu vārdā . . .

—„Labi, labi, bet tagad sāc atkal domāt par Chiaffino!" mudināja Maksvels.

—„. . . un viņa aknām!" priecīgi papildināja Dusarts. — „Tu būsi ar mani apmierināts, Maksi!"

Bet Maksvels nevarēja būt apmierināts. Kad sacīkstes sākās, Dusarts par daudz glīvi raidīja savus sitienus, nereti ļaudams pretiniekam sevi aizsniegt un pieveikt. Visneapmierinātāks Maksvels bija ar tiesneša atzinumiem, kuŗš uzvaru piešķīra Chiaffino. Un neapmierinātāks Maksvels bija pats ar sevi. Viņš jāvās pārdomām, vai treniņos un masāžās viņš visu bija pareizi veicis. Un vai pareizi darījis telefonēšanas lietā?

—„Man ļoti žēl, Maksi, bet es biju gluži apstulbis un akls no lielas laimes," čaloja Dusarts, kad abi bija atgriezušies ģērbtuvē.

„Te nu bija!" Un Maksvels dusmīgi iespēra savu balto galvas segu ar kāju pagaldē. „Varbūt, ka prātīgāk būtu bijis ja"...

Ienāca Chiaffino. Vēl joprojām tērpies savā sarkanajā peldu mētelī, matu cirtām pār acīm, pāt boksa cimdus nenovilcis. Viņš nemaz nebija uzvarētāja stājā, kad tas apsēdās blakus Dusārtam, draudzīgi aplikdams roku tā plecam.

—„Tev nelaimējās, Kid. Bet jo-projām nesaprotu, kā man izdevās vajadzīgos punktus salasīt. Taisni neticami, jo biju visai sataukts un noskaities: kāds nelietis šodien sabrauca manu seteri. Mīļš suns bija . . ."

—„Oh," mēģināja runāt Dusarts.

—„. . . un zini, es biju ārprātīgi saniknots!" turpināja Chiaffino. —„Un es biju akls no laimes!" steidzās bilst Dusarts. „Zini, mana sieva šodien man uzdāvināja brīnišķīgu meiteni . . . Laurīna būs tai vārdā. — Kas tev kaiš, Maksi?" —

Maksvels bija sācis nervozēt, pa brīžam ieklepodamies. Tad viņš piecēlās un teica: „Kid, . . . tā lieta ar to bērnu . . . Es nezinu . . . es nemaz netiku pirmīt uz slimnīcu zvanījis . . ."

Dusarts raudzījās Maksvelā pārsteigts un izbrīnījies. — „Tu . . . netiki nemaz zvanījis?" —

—„Nē, es to nedarīju. Es gribēju tavu uzvaru un vēlējos tevi iepriecināt, lai tu justos laimīgs.

Dusarts atslīgā krēslā. Viņš neteica ne vārda, tikai domīgi raudzījās grīdā.

Chiaffino purināja galvu: „Jums, Maksi, vajadzēja viņu labāk censties nokaitināt, radīt dusmu sajūtu!" —

„Par to tiku domājis. Bet kas lai iepriekš pasaka, kā katru reizi prātīgāk. Dažādi cilvēki reaģē dažādi. Un, es domāju, bokserim vispār nevajadzētu . . ."

—„Bokseris arī ir cilvēks, Maksi. Gluži ikdienišķs cilvēks. Vai nē, Kid?" —

—„Jā", atteica uzrunātais, uzbrēkdams Maksvelam: „Un tu— piezvani žigli uz Patrika hospitāli. Ko skaties uz brīnies?" —

—„Steidzos jau!" teica Maksvels dodamies ārā gaiteni un vēl cieši nolūkodams abus cīkstoņus. „Jā, bokseŗi arī ir tikai cilvēki. Gluži ikdieniški cilvēki."

Tad viņš aizvēra durvis.

(Brīvi pēc R. Rosberga).

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
IZĪRĒ TV par $8.- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

P.C.A. IZPLATĪTS MAKSĀŠANAS VEIDS

Burti „P.C.A." bankas valodā tiek lietoti kā saīsinājums vārdiem *Personal Chequing Account*. Šis ir ļoti izplatīts maksāšanas veids, reizē dodot jums pilnīgu kontroli pār jūsu kontu.

Maksājumu kārtošana ar čekiem ir sen pazīstams veids no 17. gadu simteņa. Pirmo reizi tas nāca klajā 1670. gada 11. jūlijā, Lielbritanijā, kur bankieris izrakstīja šādu čeku:

„Hoare kungs:

Lūdzu izmaksājiet šis zīmes uzrādītājam Witt Morgan kungam piecdesmit četras mārciņas, desmit šiliņus un desmit pensus, par ko preti saņemiet šo zīmi.

Jūsu draugs
Will Hale".

Šī sistēma darbojās tik labi, ka šodien vairāk kā 2.500.000 čeku Kanadā tiek izrakstīti katru dienu.

Līdzīgi daudzām citām lietām, pēdējos trīs simti gados šī sistēma ir ļoti izplatīta. Šodien t. s. Personal Chequing Account ir vienkārša un ērta lieta. Tas darbojas sekojoši:

Šo kontu atverot, jums izsniedz čeku grāmatiņu, kuŗā atzīmēts jūsu konta numurs. Ik pa sešdesmit dienām jums izsniedz jūsu izrakstītos čekus līdz ar bankas pārskatu. Tas jums daudz palīdz sekot maksājumiem un atvieglo grāmatvedību. Nav nekādu ierobežojumu kontu atvērot. Vienīgi par katru čeku jums atrēķinās desmit centu. Jūsu čeki noder kā pierādījums par izdarītiem maksājumiem.

Zināšanai — jūsu Personal Chequing Account izlietojams vienīgi maksājumu kārtošanai. Tas nav jāsajauc ar krājkontu.

Šis personīgo čeku konts ir viens no daudziem lietderīgiem pakalpojumiem, ko bankas vadība jums piedāvā. Jums tuvumā esošās Toronto Dominion bankas nodaļas vadītājs ar prieku jums sniegs tuvākus paskaidrojumus. Tāpēc pie izdevības aprunājaties ar viņu. Arī jūs drīzumā redzēsiet ka . . .

Ļaudis redz starpību.

THE TORONTO-DOMINION BANK
BANKA, KAS LŪKOJAS NĀKOTNĒ.

ANGĻI SATRAUKTI PAR KRIEVU SPIEGU BRIESMĀM

Nesen Anglijas parlamenta apakšnama debatēs premjēram Makmillenam nācās atbildēt opozīcijas kritikai sakarā ar atklājumiem, kuŗus savā ziņojumā sniegusi drošības dienesta pārbaudes komisija sera Charles Rodmera vadībā. Minētā komisija pārbaudījusi Britu kara flotes zemūdens ieroču izmēģinājumu bāzi Portlandes ostā Dorsetā, kur atklāta nepielaižama nolaidība un nevērība noslēpumu sargāšanā, jo krievu spiegs G. Lonsdale, sadarbībā ar kara flotes augstāku ierēdni H. Houghtonu un Krogeru pāri, varējuši netraucēti darboties vairākus gadus. Skandāls britu kara flotē nonācis tik tālu, ka atlūgumos no sava posteņa iesniedzis admirālitātes pirmais jūras lords. Britu premjērs šo atlūgumu tomēr nav pieņēmis, izsakot domu, ka šāda rīcība nesaskan ar viņa pārliecību par kāda spējīga valstsvīra līdzsinējo darbu.

Angļu svētdienas laikrakstos, kuŗi šādām lietām velti vairāk ievērības, parādījušās ziņas par to, ka Padomju Savienībā tiek sagatavoti spiegi Anglijai un pārējām angliski runājošām zemēm. Zināmu ticamību šīm ziņām piešķīr apstāklis, ka tās uz Rietumiem atvedis zviedru izlūkošanas virsnieks majors Pers Lingrens, kuŗam bijusi iespēja iepazities ar vienu no šīm vietām, kāda pārpratuma dēļ.

Netālu no Winnitza's pilsētas, Ukrainā, Pad. Savieniba izbūvējusi tipiski anglisku pilsētiņu, nosaucot to ar segvārdu Clifton. Šī ir komūnistu aģentu skolas un apmācību beigu posma pārbaudes vieta. Pēc šīs vietas atstāšanas aģentiem iespējams uzdoties un autentiski notēlot kādu citu nacionālitāti, piem., kādu no Britu kopvalsts piederīgajiem. Šajā spiegu skolā komūnistu aģenti ģērbušies nevainojami šūtos Saville Row uzvalkos un sēž kādā tipiskā angļu klubā. Viņos no sienām noraugās karaliskās ģimenes piederīgo fotografijas un sarunas notiek tikai angliski. Dzird dažādus akcentus, kuŗi atrodami Anglijas vidienē, Londonā vai ziemeļos. Sēžot ar ādu pārvilktos klubkrēslos, īstā kluba atmosfairā, viņi sev pasūta dzērienus un lasa angļu laikrakstus, smēķē angļu cigaretes, un spēlē bridžu. Šāda veida skolām kā padomdevēji pieskaitīti kādreiz no Anglijas aizbēgušie ārlietu ministrijas diplomāti Gay's Burgers un Donalds Mecclins. Cliftona ar savu eksistenci un skološanas metodēm pierāda, kādas fanātiskas pūles Padomju Savienība ziedo, lai tikai ieskatītos kādā no angļu dzīves nozarēm — militārā, ekonomiskā vai politiskā laukā. Ir ziņas, kuŗas norāda, ka G. Lonsdale īstenībā ir sarkanās armijas pretizlūkošanas organizācijas virsnieks pulkvežleitnanta dienesta pakāpē. Minētais aģents, kuŗu nesen angļu augstākā tiesa par spiegošanu notiesāja uz 25 gadiem, nācis no spiegu skolas Kanadas sekcijas, dodot viņam iespēju pozēt kā kanadietim visā sava nozieguma laikā.

Angļu pretizlūkošanas dienests ir pārliecībā, ka Anglijā darbojās vairāk kā tūkstots komūnistu spiegu.

Angļus, protams, visvairāk interesē, kā lojāli britu pavalstnieki tiek pārliecināti spiegot Padomju Sav. labā? Novērots, ka viena no metodēm ir atbildīgu ierēdņu un personu novērošana un kontaktu uzņemšara, seviški tādu, kuŗiem dāvāta neierobežota uzticība. Tiek meklēti cilvēki, kuŗi mīl dzīvot pāri saviem līdzekļiem, vai parāda raksturā kādu citu vājību. Kā viens no spilgtākiem piemēriem ir H. Houghton's, kuŗš tika notiesāts līdz ar G. Lonsdale. 1951. gadā, kad Houghtons bija komandēts uz Varšavu kā angļu jūras atašeja sekretārs, kāds poļu slepenā dienesta aģents tūlīt sācis iztaustīt Houghtona vājās puses. Vēl otra metode ir panākt politiskās pārliecības maiņu. Še savu zināmu lomu spēlē vietējā komūnistu partija. Tā angļu komūnistu partijas aģentu darbības uzdevumos ietilpst novērot un izspiegot cilvēkus ar kreisa novirziena domāšanu — seviški tādus, kuŗi ieņem atbildīgus amatus. Pēc iepazīšanās un kontaktu uzņemšanas šos cilvēkus pamazām pāraudzina un pierunā darboties komūnistu pusē; laiks sajā ziņā nav noteicošais apstāklis.

Kā radies stāvoklis, ka Rietumu pasaule pilnīgi oficiāli devusi iespēju darboties un legāli šeit uzturēties vairākiem simtiem komūnistu aģentu? Ir zināms, ka oficiālais angļu sūtniecības personāls Maskavā ir 62, ieskaitot kalpotājus un dažus techniskos darbiniekus, kuŗi ir krievi. Turpretim padomju sūtniecībai Londonā ir 200 cilvēku.

Nesen Ed. Hoover's, ASV FBI direktors, apstiprināja, ka dažādās pasaules malās Pad. Savienībai par labu strādā 300.000 aģentu. Ir atklāts noslēpums, ka šava darba rezultātus spiegi nosūta uz Maskavu ar diplomātisko bagāžu. Cita izplatīta metode ir „mikrodots." Tā ir fotografija no kādas lietas vai dokumenta, ar speciālu aparātu samazināta līdz kniepadatas galvas lielumam. To novieto zem pastmarkas vai starp rakstu rindām un nosūta uz kādu neaizdomīgu adresi Šveicē vai Zviedrijā. Tur šo mikrodotu palielina un pārbauda, nosūtot tālāk. Mazāk pielietots paņēmiens pašreiz ir informācijas pārsūtīšana ar uzticamiem cilvēkiem kuģu un lidmašīnu apkalpēs. Nesenajā tiesas procesā atklājās ziņu pārsūtīšana ar augstfrekvences radio raidījumiem. Raidot nenoteiktos laikos un īsi, šie raidītāji ir gandrīz nenotverami.

VALUDE
Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARINĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

F. Rozans
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

IZDARU APMETUMA DARBUS, kā arī
apmainu koka kāpnes pret cementa kāpnēm pusstundas laikā.
Zvaniet katrā laikā
RO 6-3026, Toronto

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
Nekustamī īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi u. c.
LE. 4-8447
316 Harboard St.
Toronto

Kur pēkšņi izgalsa tavas skumj
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR Z
802 Bathurst ielā, pie
tel.: LE 3-3884, To
KANADAS DAIĻAMATNIEKU
SALONS.
LOTUS

DR. A. VANAGS
VETERINĀRĀRSTS
ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (a
ziemeļos no Hw. 2). ROSEBANK R
R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEr
Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Roseban

Jūs ieteicami naud
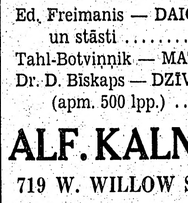
Alfreda
STIKU
uzticamiem pakalpo
nekustamu īpašu
Alberts UZĀNS
Ralph LUCCETT
Lita STIKUTS
BIROJS
189 Balliol St.,

AIZRĀDĪJUMS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMA
turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst.
Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.
Sestdienās, līdz jūlija mēneša beigām, n
Sinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī maksas un citus maksājumus,
Apgāds Lat

LATVIEŠU PUĶU V
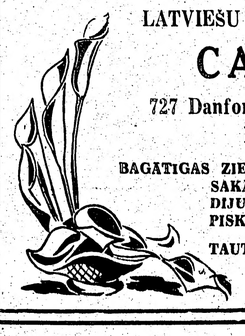
CALL
727 Danforth Ave.,
HO 6-991
BAGĀTIGAS ZIEDU VELT
SAKĀRTOJUMI
DIJUMAM. ZAĻ
PISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZS
PIEGĀ

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMA
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE, dzejoļi
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS,
CHESS PSYCHOLOGIST TAHL — (ang
Šacha grāmata .....
SAGATAVOŠANA
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, n
un stāsti .....
Tahl-Botvinņik — MATCH I / II ā ....
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS, atmiņ
(apm. 500 lpp.) .....
ALF. KALNĀJA AP
719 W. WILLOW ST., CHICAGO,

DODOTIES ATVAĻINĀJU
apskatieties
DV GRĀMATNIC
pēc
LABAS GRĀMATAS
A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — ro
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI .....
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns
KALEVALA — Somu tautas eps .....
V. Toma — MŪŽIGĀ SPĒLE — dzejas .....
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JEZU .....
Māc. A. Ozols TICIBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl.
Aspazijas autobiografija ZILA DEBESS
ZELTA MĀKOŅI .....
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA .....
L. Pērļupe — ZAĻOJOSAIS ZARS — romāns
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns .....
K. Zariņš — KAUGURIESI — romāns .....
MAZAIS KATECHISMS .....
Anšl. Eglits — MALACHITA DIEVS, romā
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas .....
Klāra Zāle — MENESS KOKLE — dzejoļi .....
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dz
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI —
J. Rudzīša redakcijā .....
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — es
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPĀRNI — romāns
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJEJI — atmiņas .
123 Huron Street, Toronto 2-B,

...CIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

...H · JACKMAN: 6 istabu dubultmoderna virtuve, ellas apkure, gaKopējā cena $14.900.-, iemaksa ...s uz jaunām un izdevīgām 10 ...n.

...NIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ ...LĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

...U SPIEGU BRIESMĀM

...nisija ...lotes ...umu, kur ...a un ...ā, jo sa...tāku ...roge...dar...ndāls ...tālu, ...a ie...mais ...o at...s, iz... ne... kā... mējo ...stos, ...irāk par tiek pā... n ze... zi... s uz ...zlū... ers ...pēja ...ām, ...tas, ...vē... ...nu, ...on. un au... ...sa... ...do... du no m, stu ...sū... sēž ...pos... ...ās as ...is... ...uri on... ...du lu... ...ita ...ks... un ...ām ...ad... ...le... ...y's ns, un ...ā... ...ju ...ti... ...a... ...ul as ...pā o... ...ks ...ā... ...en o... ...ā...

cis no spiegu skolas Kanadas sekcijas, dodot viņam iespēju pozēt kā kanadietim visā sava nozieguma laikā.

Angļu pretizlūkošanas dienests ir pārliecībā, ka Anglijā darbojās vairāk kā tūkstots komūnistu spiegu.

Angļus, protams, visvairāk interesē, kā lojāli britu pavalstnieki tiek pārliecināti spiegot Padomju Sav. labā? Novērots, ka viena no metodēm ir atbildīgu ierēdņu un personu novērošana un kontaktu uzņemšana, sevišķi tādu, kuriem dāvāta neierobežota uzticība. Tiek meklēti cilvēki, kuri mīl dzīvot pāri saviem līdzekļiem, vai parāda rakstūrā kādu citu vājību. Kā viens no spilgtākiem piemēriem ir H. Houghton's, kurš tika notiesāts līdz ar G. Lonsdale. 1951. gadā, kad Houghtons bija komandēts uz Varšavu kā angļu jūras atašeja sekretārs, kāds poļu slepenā dienesta aģents tūlīt sācis iztaustīt Houghtona vājās puses. Vēl otra metode ir panākt politiskās pārliecības maiņu. Še savu zināmu lomu spēlē vietējā komūnistu partija. Tā angļu komūnistu partijas aģentu darbības uzdevumos ietilpst novērot un izspiegot cilvēkus ar kreisa novirziena domāšanu — sevišķi tādus, kuri ieņem atbildīgus amatus. Pēc iepazīšanās un kontaktu uzņemšanas šos cilvēkus pamazām pāraudzina un pierunā darboties komūnistu pusē; laiks sajā ziņā nav noteicošais apstāklis.

Kā radies stāvoklis, ka Rietumu pasaule pilnīgi oficiāli devusi iespēju darboties un legāli šeit uzturēties vairākiem simtiem komūnistu aģentu? Ir zināms, ka oficiālais angļu sūtniecības personāls Maskavā ir 62, ieskaitot kalpotājus un dažus tehniskos darbiniekus, kuri ir krievi. Turpretim padomju sūtniecībai Londonā ir 200 cilvēku.

Nesen Ed. Hoover's, ASV FBI direktors, apstiprināja, ka dažādās pasaules malās Pad. Savienībai par labu strādā 300.000 aģentu. Ir atklāts noslēpums, ka šava darba rezultātus spiegi nosūta uz Maskavu ar diplomātisko bagāžu. Cita izplatīta metode ir „mikrodots." Tā ir fotografija no kādas lietas vai dokumenta, ar speciālu aparātu samazināta līdz kniepadatas galvas lielumam. To novieto zem pastmarkas vai starp rakstu rindām un nosūta uz kādu neaizdomīgu adresi Šveicē vai Zviedrijā. Tur šo mikrodotu palielina un pārbauda, nosūtot tālāk. Mazāk pielietots paņēmiens pašreiz ir informācijas pārsūtīšana ar uzticamiem cilvēkiem kuģu un lidmašīnu apkalpēs. Nesenajā tiesas procesā atklājās ziņu pārsūtīšana ar augstfrekvences radio raidījumiem. Raidot nenoteiktos laikos un isi, šie raidītāji ir gandriz nenotverami.

A. ĶIVLENIEKS
labo visu, kam sakars ar roķēm.
...ria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
...EPRASIET KATALOGU.

IZDARU
APMETUMA DARBUS,
kā arī
apmainu koka kāpnes
pret cementa kāpnēm
pusstundas laikā.
Zvanīt katrā laikā
RO 6-3026, Toronto

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
Nekustami īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, fermas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi u. c.
LE. 4-8447
316 Harboard St.,
Toronto

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

DR. A. VANAGS
VETERINĀRĀRSTS
ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (apm. 100 m ziemeļos no Hw. 2) ROSEBANK RD., NORTH.
R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEmple 9-1822.
Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc tam pa Hw. 2. apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Rosebank Rd., N.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
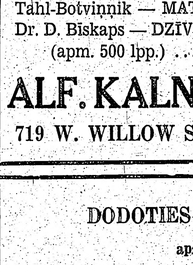
Alfreda
STIKUTS
Realtor
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
Alberts UZĀNS HO 5-2892
Ralph LUCCETTA RU 7-9947
Lita STIKUTS HU 1-7103
BIROJS HU 1-0431
189 Balliol St., Toronto 7.

AIZRĀDIJUMS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICA
turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst. 9—8 vakarā. Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.
Sestdienās, līdz jūlija mēneša beigām, no pl. 9—8 vak.
Šinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī abonēšanas maksas un citus maksājumus.
Apgāds Latvija Amerikā.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTIGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE, dzejoļi $2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS, dzejoļi $2.80
CHESS PSYCHOLOGIST TAHL — (angliski) — šacha grāmata $3.20
SAGATAVOŠANĀ
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, noveles un stāsti $3.20
Tahl-Botvinnik — MATCH I / II ā $1.00
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS, atmiņu stāsti (apm. 500 lpp.) .....
ALF. KALNĀJA APGĀDS
719 W. WILLOW ST., CHICAGO, ILL., USA.

DODOTIES ATVAĻINĀJUMĀ,
apskatieties
DV GRĀMATNĪCĀ
pēc
LABAS GRĀMATAS
A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns $3.20
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — romāns $3.60
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI $4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns $5.20
KALEVALA — Somu tautas eps $8.40
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — dzejas $2.95
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU 0.90
Māc. A. Ozols TICĪBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl. 1.50
Aspazijas autobiografija ZILA DEBESS ZELTA MAKOŅI $6.80
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA $4.80
L. Pērļupe — ZAĻOJOSAIS ZARS — romāns $3.60
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns $3.60
K. Zariņš — KAUGURIESI — romāns $4.00
MAZAIS KATECHISMS $0.50
Anšl. Eglīts — MALACHITA DIEVS, romāns $4.50
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas $4.00
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi $2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi $2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā $6.00
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — esejas $5.75
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPĀRNI — romāns $3.60
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI — atmiņas $5.50
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

Mans mīļais vīrs un mūsu tēvs
VALDEMARS MEŽĢIRTS
aizgājis mūžībā š. g. 8. jūlijā, Toronto.
No mazām sāpēm sirds raud,
No lielām top klusa. (Z. L.).
Par viņu sēro SIEVA UN BĒRNI

Latviešu virsnieku apvienības biedrs
kapteinis JĀNIS PURMALIS
aizgājis mūžībā 1961. g. 5. jūlijā, Toronto.
LATVIEŠU VIRSNIEKU APVIENĪBA

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

Mūsu cīņu biedrs, kapteinis
JĀNIS PURMALIS
aizsaukts aizsaules pulkos.
Viņu mūžīgā piemiņā paturēs
LATVIEŠU LEĢIONA
32. PULKA GRENADIEŖI

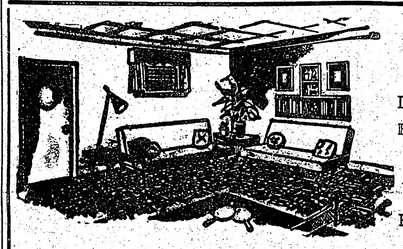
GRĪDU — GRIESTU — SIENU
TILES
LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS
Bezmaksas piegāde un aprēķini. Informācija latviešu valodā.
ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

Telpas dzesinātāji (room coolers) sākot ar $54,50
Ēdienu maisītāji (vācu) sākot no $85,-
Ēdienu pagatavošanas trauki 18 gab. $73,50 (nerūsošais tērauds)
Trauku mazgājamās mašīnas sākot no $65,-
Veļas mazgājamās mašīnas, sākot no $87,50 (ar elektrisko vai benzīna motoriem)
Vācu auto mašīnas (Volkswagen) $200,- atlaide. un daudz citu mantu ar lielu atlaidi.
Nodemonstrēšana mājās par brīvu.
79 Sorauren Ave., Toronto 3.
Tel. LE 4-1659

SWISS CANADIAN MEAT & SAUSAGE
VEIKALS,
1622 un 1148 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožamos, delikateses. Tāpat liela saldumu izvēle. Laipna apkalpošana. Runājam vāciski.

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU
DZIESMAS
Pieprasiet zemāk minētās plates
D.V. GRĀMATNĪCĀ
1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsas dancinājā. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.
1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norvilja — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudeni.
1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.
1004 B. PIEKALNITIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.
1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norvilja — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš bīju. M. Hermann — Tuljaks.
1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.
1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes karelvis. J. Vītola kantāte — No atzišanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Ruševica, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ad. Ābele.
1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!
1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J. Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepiša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.
1013* GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausis rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. K. Lidaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Prelūde D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).
1015 TORONTO LATV. TAURU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.
1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅS 45 RPM $2.00
J. Norvilja — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.
1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzelteņs manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.
1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agiteto. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".
1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.
1022* LIGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja ligaviņa.
TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM $ $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš Mugurdancis.
1025 Litenietis. Brālītis un māsiņa.
1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozolīti zemzariti; Aijā Ancīt. J. Ķepiša — Div pļaviņas; Tek saulīte.
1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.
1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To mīlestības spēku sveicu. Cik varena ir pasaul's telpa, Dievs, sargā mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

DABŪJAMI
NĒĢI
BUNDŽĀS
NO ZVEJNIEKA
(PATĒRĒTĀJIEM)
Zvanīt HO 5-9423

VECĀKA
SIEVIETE
vēlas pieskatīt bērnus
Zvanīt HO 5-9423, vakaros.

HAMILTONĀ
O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET St., dabūjami atsevišķi
LATVIJAS AMERIKĀ
numuri.

Pilsētas centrā
IZĪRĒJAMAS
trīs nemēbelētas istabas.
Zvanīt vakaros —
EM 6-0101, Toronto.

BROADVIEW - DANFORTH
rajonā
IZĪRĒJAMA
sešu istabu 2 ģimeņu māja, ar divām modernām virtuvēm, garāžu un auto novietošanas iespējām. Otrā stāva dzīvoklis mēbelēts. Dzīvokļus var īrēt arī atsevišķi. Zvanīt vakaros HO 6-3023.

ANNETTE - RUNNYMEDE raj.
Igauņu mājā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas un virtuve II stāvā, kā arī viena mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, vieniniekam.
Zvaniet darbdienās pēc plkst. 8 vakarā, svētdien — visu dienu RO7-5078, Toronto.

HIGH PARK - ANNETTE raj.
IZDODAMA
viena vai divas istabas, ar virutvi un garāžu.
Zvanīt RO 2-9117.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāce, 101 Brightwater Court, Brooklyn 25, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
982 DANFORTH AVE., TORONTO.
Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

VAUGHAN RD.: Moderns, 6 gadu vecs, 22 dzīvokļu nams, ūdens-ejļas apkure Mēneša ienākums $2.142,50. Lūdzu zvanīt tuvākai informācijai.

WOODBINE - GERRARD: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ar 2 virtuvēm, silta gaisa apkure, 1 trīsdaļīga un otra divdaļīga vannas istaba. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa $1.200,-.

ST. CLAIRE - O'CONNOR DR.: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar privātu iebraucamo ceļu un piebūvētu mūra garāžu. Siltā gaisa apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba. Īpašums 8 gadi vecs. Iemaksa $1.000,-.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES
LATVIEŠU PASĀKUMS ATVĒRTS VASARNIEKIEM
2 un 3 istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ★ Brīva laivu lietošana. ★ Ielūdz J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street (tuvu FINA benzīna stacijai).

KUVEITĀ SASPĪLĒJUMS MAZINĀS

PADOMJU SAVIENĪBAS VETO APVIENOTO NĀCIJU DROŠĪBAS PADOMĒ NORAIDA ANGĻU PRIEKŠLIKUMU — GARANTĒT KUVEITAS NEATKARĪBU

Nujorkā. Anglijas noteiktā nostāja Kuveitas jautājumā un visas arabu pasaules vēsā attieksme pret Irakas ministru prezidenta Kassema vēlēšanos aneksēt Kuveitu pasargājusi Vidējos Austrumus, ja ne visu pasauli, no jauna kara. Vismaz tā domā Rietumu lielvalstis, atviegloti uzelpojot ,redzot, ka Iraka vairs neturpina savus draudus pret bagāto Kuveitas šeihu, kas savai valstij neatkarību guva tikai jūnija vidū, lai jau pēc nepilnas nedēļas būtu spiests prasīt savu šabiedroto palīdzību Irakas aneksijas draudu priekšā.

Līdz pat pagājušās nedēļas nogalei Kuveitas liktenis bija vīšai neskaidrs, jo Iraka turpināja savus pievienošanas draudus; Iraku, starp citu, beigās atbalstīja arī Padomju Savienība. Bet arabu pasaulē, tieši proporcionāli ar Maskavas draudzības pieaugumu Irakai, pieauga arabu nāciju pretestība pret Kassema mēģinājumu pievienot Kuveitu. Tas vislabāk izpaudās Apvienotās Arabu Republikas gadījumā, (kas patiesībā bija vienīgā arabu valsts, kas pieprasīja nekavējošu angļu karaspēka izvākšanu no Kuveitas), kas pat mēģināja aizkavēt angļu kara kuģus caur Nasera [illegible] Suecas kanāli ceļā uz Persijas līci.

Apvienoto Nāciju drošības padomes debates Kuveitas jautājumā nedeva absolūti nekādus panākumus. Anglija prasīja drošības padomes rezolūciju garantēt šeicha valstiņas neatkarību un territoriālo integritāti. Kad rezolūcija jau bija saņēmusi nepieciešamo septiņu balsu vairākumu, Padomju Savienība pielietoja savas veto tiesības, rezolūciju noraidot . . .

Padomju Savienības veto, šai gadījumā, pasaules domāšanu tomēr nespēja mainīt; toties pasaules domāšana mainīja Irakas agresīvo nostāju un tā tagad sacīsmo septiņu balsu vairākumu, Padomju Savienība pielietoja savas veto tiesības, rezolūciju noraidot . . .

Padomju Savienības veto, šai gadījumā, pasaules domāšanu tomēr nespēja mainīt; toties pasaules domāšana mainīja Irakas agresīvo nostāju un tā tagad sacīsmo septiņu balsu vairākumu, Padomju Savienība pielietoja savas veto tiesības, rezolūciju noraidot . . .

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAI JĀKĻŪST SPĒCĪGĀKAI

MILITĀRĀS ORGANIZĀCIJAS VIRSPAVĒLNIEKS ĢEN. NORSTADS PIEPRASA LIELĀKU RIETUMEIROPAS VALSTU SADARBĪBU

Vašingtonā. Atkārtoti uzsverot Sav. Valstu ārkārtīgo uzupurēšanos Ziemeļatlantijas organizācijas resp. Rietumeiropas aizsardzības labā, ģen. Norstads prasīja lielāku Eiropas valstu uzupurēšanos aizsardzības laukā. Rietumeiropa, kas kopš otrā pasaules kara noslēguma tagad sasniegusi ļoti neredzētu saimniecisku uzplaukumu, pēc Sav. Valstu militāro lietpratēju domām darījusi gaužam maz, lai gādātu par savu drošību pret eventuālu padomju uzbrukumu.

Rādams Sav. Valstu kongresā, Ziemeļatlantijas bruņoto spēku virspavēlnieks ģen. Norstads uzsvēra, ka viņa vienības „zināmu laiku" spētu pretoties padomju uzbrukumam, bet, ka pašreizējās situācijas rezultātā būtu ieteicams stiprināt piecpadsmit valstu aizsardzības organizācijas spēkus.

No ģen. Norstada sacītā var noprast, ka viņš sagaida aktivāku līdzdalību no Sav. Valstīm konvencionālo ieroču laukā un vispār aktīvāku līdzdalību no visām pārējām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm, kas līdz šim galvenokārt paļāvušās uz Sav. Valstu militāro palīdzību.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

ALŽĪRIJAS KARA BILANCE

Francijas draudi sadalīt Alžīriju eiropiešiem un moslemiem, izsauc plašus nemierus Ziemeļafrikā.

Pēc Alžīrijas miera sarunu pārtraukuma, kuŗam sekoja Francijas valdības bridinājums nesaprašanās gadījumā Alžīriju sadalīt eiropiešu un moslemu provincēs, visā Ziemeļafrikā izcēlušies plaši nemieri, prasot daudzu desmitu cilvēku dzīvības.

Nemieru galvenie iniciātori, kā vienmēr, ir alžīriešu nacionālistu nemiernieki, kuŗu organizētie streiki un demonstrācijas burtiski atjaunojuši miera sarunu laikā pārtraukto kara darbību.

Kamēr šo un nesekmīgo sarunu laikā starp Francijas valdības un nemiernieku pagaidvaldības pārstāvjiem Alžīrijas kara noslēgums likās jau gandrīz ar roku sasniedzams, tagad visas cerības izgaisušas un Francijas valdība gatavojas jaunām cīņām.

Nemaz nerunājot par financiālo pusi, Alžīrijas karš Francijai izmaksājis bezgala dārgi. No Ziemeļafrikā stacionētās, turpat 500.000 vīru lielās franču armijas rindām nemiernieki līdz 1960. gada decembrim izsituši 10.200 franču karavīru. Ievainoto skaits ir daudz augstāks, kamēr par nacionālistu zaudējumiem precīzu ziņu nav iespējams iegūt. Franči nemiernieku zaudējumus rēķina vismaz desmit reižu augstākus nekā savējos.

IMANTA
Par velti uz Eiropu
Jūs varat braukt, ja pērkat nercādas kažoku no
IMANTA
Parcel Service
Kopenhagenā,
kur tas maksā divreiz lētāk nekā Kanadā.
Piedāvājam arī citas preces un nosūtām uz jebkuru valsti.
Jūsu ricībā
nododam mūsu automobiļus braucieniem pa visu Eiropu ar vai bez šoferiem.
Bez tam piedāvājam
mūsu pakalpojumus
viesnīcu istabu rezervēšanā, ceļojumu formālitāšu kārtošanā, tūrisma maršrutu izvēlē, lētas iepirkšanās iespējas.
Jūs sagaidīs mūsu pārstāvis Jūsu ierašanās vietā.
Piesakiet mums savas vajadzības jau tagad.
IMANTA
Parcel Service un Tūrisma nozare,
Oldmarken 12, Copenhagen - Bagsværd. Telefons 981826.
Telegrammu adrese.

KAS NOTIKS AR BERLĪNI?

RIETUMVĀCIJAS VALDĪBA NORAIDA PADOMJU SAVIENĪBAS MIERA LĪGUMA PIEDĀVĀJUMUS

Bonnā. No dienas dienā starptautiskais saspīlējums Berlines jautājumā turpina pieaugt un nevienam nav iespējams paredzēt, kādas būs šī saspīlējuma sekas. Vispesimistiskākās balsis dzirdamas no Bonnas un Vašingtonas. Rietumvācijas kanclers Ādenauers, kas tagad aktīvi piedalās savas partijas vēlēšanu kampaņā pret Rietumberlines vecāko Viliju Brantu, nedēļas nogalē katēgoriski noraidīja visus padomju piedāvājumus Vācijas miera līgumam, deklarējot, ka miera līguma un, līdz ar to, vispārēja atbruņošanās līguma pārraudzība ir visas brīvās pasaules domāšanas pamatā. Kamēr padomju valdība pretojas pārraudzībai, nekāda starptautiska vienošanās nav iespējama.

Ādenaueram piekrītošas balsis dzirdamas arī no Vašingtonas, kas kļuvusi visai domiga pēc padomju aviācijas svētkiem un Chruščeva pavēstītā aizsardzības budžeta palielināšanas.

Starptautisko notikumu reakcija iet savu normālo gaitu. Vispirms Chruščevs paziņoja, ka parakstīs atsevišķu miera līgumu ar Austrumvāciju, nododot Rietumberlines pievedceļu pārziņu vācu komūnistu valdības rokās. Rietumi reaģēja ar draudiem šaukt daļēju mobilizāciju Sav. Valstis, uz ko krievi atbildēja ar gluži to pašu. Tam sekoja Chruščeva paziņojums palielināt padomju aizsardzības budžetu, uz ko Vašingtona gatavojas atbildēt ar gluži to pašu!

Sav. Valstu politiskās un militārās aprindās valda vispārēja klusa pārliecība, ka Berlines saspīlējumam turpinoties, tas eventuāli varētu novest pie jauna pasaules kara. Patiesībā, tas nozīmē, ka Rietumi visu iniciātīvu atstājuši Padomju Savienības rokās, nolemjot rīkoties vienīgi saskaņā ar padomju spiedienu.

Berlines jautājumā Maskava ir tikusi pienācīgi bridināta — atsevišķi no visām Rietumu lielvalstīm, Kanadas un pārējām Ziemeļatlantijas organizācijas nācijām.

Bet lai gan Chruščevs zina, ar ko viņam jārēķinās agresijas gadījumā Berlinē, viņš līdz šim nav izrādījis ne mazākos piekāpības soļus un līdz ar to saspīlējums nepārtraukti aug un šī saspīlējuma rezultātā Rietumi spēkulē ar jauna kara iespēju — šoreiz starp brīvo pasauli un komūnismu.

SARKANIE DVIŅI

Maskavai ar sarkano Ķīnu radušās nesaskaņas par to, kuŗš īstāks, uzticamāks komūnists.
Prese.

Pirmā galva: — „Neplāties, tā aste ir mana!"
Otrā galva: — „Muļķības! Aste pieder man!"

STRAUSA POLITIKA

(Pārnesums no 1. lpp.)

pasaules slavenās Leipcigas universitātes 80% no vecākajiem mācības spēkiem. No skolotājiem 16.500 pametuši savas tāfeles un bērnus, bet ārsti, zobārsti un veterinārārsti 6 g. laikā aizbēguši 5.107, tā kā tagad neesot retums lasīt vietējos laikrakstos, ka zināmos apgabalos ir tikai viens ārsts uz 5,000 iedzīvotājiem. Par Rietumvācijas pārspēšanu produkcijā 1965. gadā vairs nerunā un lidmašīnu rūpniecība Austrumvācijā jau pilnīgi likvidēta pirms dažiem mēnešiem. Tukšajās bēgļu vietās mēģina iespiest penzionārus — vīriešus pāri 65 gadiem un sievietes vecākas par 60. No šīs grupas jau tagad strādā katrs piektais un paaugstinot penzionēšanas vecumu par 5 gadiem, cer sagādāt jaunus vergus, kuŗi tomēr nespēj atvietot aizbēgušos. Vispārējo darba roku trūkumu jau tagad rēķina uz 90.000, kas augsts 16½ miljonu iedzīvotāju valstī. Rēķina, ka jau 1963. gadā tas sasniegs 250,000 un, pēc tam augs vēl straujāk, jo dabīgā iedzīvotāju pieauguma šajā paradīzē nav un pēc 4 gadiem paredzama kopīgā iedzīvotāju skaita samazināšanās par apmēram 700,000. Pavisam likteņa ironija, ka Ulbrichta „pirmajā strādnieku un zemnieku valstī Vācijas vēsturē" ⅔ no bēgļiem ir strādnieki un zemnieki un 1960. gadā vien — 3,933 komūnistu partijas locekļi, kuŗi aizbēguši ar partijas biedru kartēm kabatās.

Sādam stāvoklim turpinoties, Austrumvācijas pilnīgs bankrots neapšaubāmi ir tikai laika jautājums.

Papirs, uz kuŗa rakstu, ir slapjš arī no manām asarām, domājot par šo Chruščeva bezjēdzīgo stāvokli!

Smaguma punkts Berlines sarunās reizē ar to būs bēgļu jautājums, ko mēģinās likvidēt tādā veidā, ka pieprasīs slēgt Tempelhofas aerodromu, no kurienes tagad vairums pārbēdzēju izlido uz Rietumvāciju. Sabiedroto lidmašīnām tad būtu jānolaižas Berlines-Šēnfeldes lidlaukā, kas atrodas austrumu sektorā un kur tad katru kravu varētu pārbaudīt. Sākumam ar to pietiktu un viss cits sekotu vēlāk, līdz visa Berlīne ar laiku lēnām nogrimtu pilnīgi aiz dzelzs aizkara. „Berlīne ir Vācijas vienības simbols kopš Bismarka laikiem un kam tā piederēt, tam ilgi nebūs jāgaida uz visu Vāciju, kas savukārt ir Eiropas sirds," teica jau Ļeņins pēc pirmā pasaules kara, kad boļševiku revolūcija Berlinē neizdevās. Otrā pasaules kara komūnisti Berlīni beidzot iekaroja ar mongoļiem, bet kādam Ļeņina mācība tad jau bija aizmirsusies un radās dalītā pilsēta, kas tagad jālikvidē, lai varētu maršēt tālāk. Negribot, bet gabaliņu pa gabaliņam, tas jāatļauj, lai glābtu Chruščevu.

J. Slikšāns.

SIAMAS DVIŅI

(Pārnesums no 4. lpp.)

atdalīt no mirušā. Taču neviens šādu risku neuzņēmās. Engs mocijās nāves bailēs visu nakti. Plkst. ½4 no rīta izskanēja viņa pēdējie vārdi: „Tagad viņš sagrābj mani, es to jūtu!" Pēc stundas arī Engs bija miris.

Izdarot līķu sekciju noskaidrojās, ka ķermeņi bija saauguši kopā ne tikai ar muskuļu audiem, bet daļēji arī caur iekšējiem organiem. Tā, piem., aknas bija abiem dviņiem kopīgas.

Pirmais ārstu mēģinājums, atdalīt Siamas dviņus chirurģiski vainagojās sekmēm 1902. gadā, Francijā, kau gan abi pāris gadus vēlāk nomira, uzrādīdami tuberkulozes pazīmes.

1936. gadā kādā Nujorkas slimnīcā ārsti atšķira Simplicio Godifu no brāļa Lucio, kuŗi abi bija saauguši mugurām kopā un 28 gadus staigājuši caur dzīvi. Lucio bija garīgā ziņā pārākais. Viņš vienmēr gāja pa priekšu, kamēr Simplicio tam atmuguriski sekoja. Kad Lucio nomira, ārsti riskēja operāciju, kas arī izdevās. Taču izrādījās, ka bez chirurģiskām grūtībām jārēķinas arī ar dvēseles komplekšiem. Simplicio nevarēja pierast patstāvīgai eksistencei. Taisni otrādi, pēc operācijas viņš izrādījās vēl nevarīgāks un neuzņēmīgāks, nekā pirms tam. Pēc 11 dienām arī Simplicio šķirās no dzīves akūta smadzeņu plēves iekaisuma rezultātā. Abi brāļi bija precējušies ar divām dviņu māsām un tiem bija ģimenes.

1907. g. dzimušās Siamas dviņes Daisy un Violeta Hilton, kuŗas šodien vēl dzīvo kaut kur Savienotās Valstīs, jaunībā bija apdāvinātas ar izcilu skaistumu. Abas pelnīja lielu naudu, parādīdamās cirkū. 1930. g. viņu menedžera sieva iesniedza pret abām „sāpju naudas" prasību 1 milj. dolaru apmērā, jo tās esot atvilinājušas viņas vīru, ielaisdamās ar to mīlas attiecībās. Prāvā, kuŗu tiesāja aiz slēgtām durvīm, atklājās daudz medijiem interesantu lietu. Abas māsas sapelnījušas ievērojamas bagātības, un dzīvo laimīgā laulībā.

Tā, ka gandrīz visi Siamas dviņi, parādīdamies kā bioloģisks retums pret samaksu publikai, viegli tikuši pie materiālas turības, nemaz nav jābrīnās, ka gaišas galvas domājušas par to, kā radīt „mākslīgus" šādus dviņus. Jau 1936. gadā Budapeštā atklāja divas „spānietes", kuŗas ar kādu lipīgu masu bija gūžām salīmējušās kopā un sākušas publiskos demonstrējumos iekasēt pieklājīgus honorārus. Noskaidrojās, ka abas gudrinieces nav pat māsas, nedz radinieces un tām arī dažādi vecumi. Līdzīgu krāpšanas gadījumu nav mazums pat visu iespēju zemē — Amerikā. Šīni sakarībā Minnesotas štatā policija pat izdevusi rīkojumu, ka „mākslīgajiem" dviņiem, ja tie uzstājas ziņķārīgās publikas priekšā, jābūt vismaz radiniekiem.".

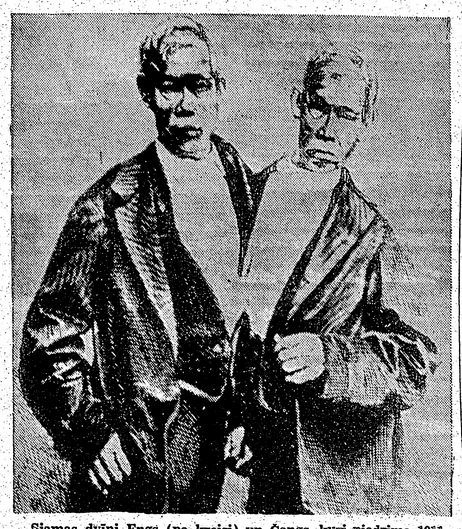

Siamas dviņi Engs (pa kreisi) un Čangs, kuŗi piedzima 1911. gadā, Meklongā, un mira 1874. g., Ziemeļkarolinas štatā, ASV.

IMANTA
Par velti uz Eiropu
Jūs varat braukt, ja pērkat nercādas kažoku no
IMANTA
Parcel Service
Kopenhagenā,
kur tas maksā divreiz lētāk nekā Kanadā.
Piedāvājam arī citas preces un nosūtām uz jebkuru valsti.
Jūsu ricībā
nododam mūsu automobiļus braucieniem pa visu Eiropu ar vai bez šoferiem.
Bez tam piedāvājam
mūsu pakalpojumus
viesnīcu istabu rezervēšanā, ceļojumu formālitāšu kārtošanā, tūrisma maršrutu izvēlē, lētas iepirkšanās iespējas.
Jūs sagaidīs mūsu pārstāvis Jūsu ierašanās vietā.
Piesakiet mums savas vajadzības jau tagad.
IMANTA
Parcel Service un Tūrisma nozare,
Oldmarken 12, Copenhagen - Bagsværd. Telefons 981826.
Telegrammu adrese.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

16. jūlija rītā svētbrīdis Saulainē.

23. jūlijā, pulkst. 2 p.p. dievkalpojums Jāņa baznīcā. Dievkalpojumu noturēs stud. theol A. Vanags. Draudzes mācītājs šajā svētdienā piedalīsies jauniešu iesvētes dievkalpojumā Londonā, Ont.

30. jūlijā — rīta svētbrīdis Saulainē.

6. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

13. augustā, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Jāņa baznīcā.

20. augustā — rīta svētbrīdis Saulainē

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. jūlijā, plkst. 2,30 p.p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3. St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latv. ev.-lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Jaunatnes iesvētīšana un dievgalds 23. jūlijā, pl. 1,30 p.p.; mācītāji: Arnolds Lūsis no Toronto un Jānis Prauliņš, dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnas latv. ev. lut. draudzē Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave 16. jūl. pl. 3.30 p.p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

HAMILTONA

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave South, svētdien, š. g. 16. jūlijā, plkst. 11 pr. p., apvienots pieaugušo un bērnu dievkalpojums. Māc. E. Pavasars.

MONTREĀLĀ

Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzē Montreālā,

Mācītājs Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi notiek 4345 Marcil Ave., Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 16. jūlijā, dievkalpoj. plkst. 7.00 vakarā.

Svētdien, 23. jūlijā dievkalpoj. plkst. 7.00 vakarā.

Svētdien, 30. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

Svētdien, 6. augustā, dievkalpojums plkst 7.00 vakarā.

Montreālas St. Paula Ev.-lut. baznīcā māc. Viestura Šēfera dievkalpojumi notiks:

15. jūlijā, plkst. 7 vak. svētvakara dievk. Montreālā, Presbiteriāņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī).

23. jūlijā, plkst. 11 no rīta, Tērvetē.

Niagara Falls, (Ont.) latv. ev.-lut. draudzei, angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., š. g. 6. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Māc. J. Prauliņš.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Welmer Road baznīcas telpās.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONARU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1027.

Toronto latviešu misiones kāzētājie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Parli Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. Ami - 4218.

Noslēdzot lielo skautu un gaidu nometni „Latviju", daiļamatnieks H. Lapiņš, no Niagaras, dāvāja paša taisītos vapeņus, ko saņēma Rīgas skautu (Toronto) un Ventas gaidu (Hamiltona) vienības, par priekšzīmīgu kārtību novietnēs. Uzņēmumā: H. Lapiņš vadītāju vidū. No kr.: S. Leimanis, Dz. Majoriņa, P. Plaudis un A. Martinsone. Foto: B. Savickis.